

8/2022

report

DEN POZEMNÍHO VOJSKA

**TRADIČNÍ BAHNA PŘILÁKALA
DESETITISÍCE DIVÁKŮ**

strana 38

U těžké brigády slouží lidé se srdcem na dlani, říká brigádní generál Petr Svoboda

strana 4

Ruská federace pozastavila státnímu podniku LOM Praha certifikáty pro opravy vrtulníků ruské výroby

strana 14

Strakoničtí vojáci stříleli rakety nad Baltem

strana 27

Základní kurz pro odstřelovače má nové absolventy

strana 43

Česká republika 1. 7. 2022 slavnostně zahájila předsednictví Evropské unii

BEZPEČNÁ A SILNÁ EVROPA

V zámeckém areálu v Litomyšli zahájila Česká republika předsednictví Evropské unie. Jako svůj hlavní cíl si vytkla přispět k bezpečné a silné Evropě. Snahou Ministerstva obrany ČR bude tyto priority rozvíjet, proto pro nacházející půlrok kromě dalších úkolů zařadilo posilování spolupráce EU a NATO, pomoc Ukrajině a implementaci Strategického kompasu.

„Spolupráce Evropské unie a NATO je neodmyslitelnou součástí bezpečného euroatlantického prostoru. Ruská invaze na Ukrajinu Evropskou unii a NATO sblížila. Jsme jednotní a připraveni společně posilovat euroatlantickou bezpečnost,“ prohlásila ministryně obrany Jana Černochová.

České předsednictví bude hledat cesty pro zintenzívnění této spolupráce a sjednocení přístupů, aniž by se činnost obou vzájemně duplikovala. Bude usilovat také o to, aby byla během následujícího půlroku podepsána Společná deklarace EU a NATO, která se bude věnovat spolupráci nejen při zajišťování takzvané vojenské mobility.

EU2022.CZ

„Půjde nejen o spolupráci při zajišťování přesunu sil po Evropě, při využití vesmíru či při rozvoji nových technologií, jako jsou umělá inteligence, autonomní systémy či kvantové počítače,“ dodala Jana Černochová.

Ukrajina – jedno z hlavních témat aktivit České republiky i resortu obrany

Česká republika dosud přijala téměř 400 tisíc uprchlíků z Ukrajiny a je mezi pěti největšími podporovateli Ukrajiny, co se týče vojenské pomoci. Podle Jany Černochové bude Česká republika během svého předsednictví prosazovat, aby EU pomáhala Ukrajině i nadále, a to jak v průběhu bojů, tak i při její válečné

obnově. „Naším cílem je Ukrajinu maximálně podpořit při obraně. Stojíme za Ukrajinou a budeme za ní stát i při její obnově a posilování její odolnosti,“ konstatovala ministryně obrany a dodala, že Česko v EU hodlá zahájit debatu, aby pomoc Unie byla maximálně efektivní.

Ukrajina je jedním z hlavních témat aktivit, které bude Ministerstvo obrany v rámci předsednictví EU pořádat. O možnostech další pomoci budou jednat ministři obrany i ředitelé pro obrannou politiku MO v rámci neformálních jednání. Tématem Ukrajiny se bude zabývat i výjezdní zasedání Vojenského výboru EU.

Posílení obrany proti hybridním hrozbám i podpora obranného průmyslu

Strategický kompas je první čistě bezpečnostní a obrannou strategií EU, která má dát jednotný směr dalšímu úsilí při zajišťování bezpečnosti. Česká republika bude během předsednictví pokračovat v implementaci materiálu, který byl schválen v březnu letošního roku.

„Evropská unie musí být na poli bezpečnosti silnějším a schopnějším aktérem. Strategický kompas má posílit například obranu proti hybridním hrozbám, podpořit obranný průmysl nebo zefektivnit společně rozhodování,“ sdělila ministryně Jana Černochová.

V souvislosti s oblastí hybridního působení chce české předsednictví dál pracovat na tzv. hybridním toolboxu neboli souboru nástrojů proti hybridnímu působení, který má poskytovat rámec koordinované reakci členských států. Pozornost bude věnována také vesmírné politice, kde bude podporovat přípravu Strategie pro bezpečnost a obranu vesmíru.

Text: redakce AR a army.cz, foto: Jan Schejbal

OBSAH

U těžké brigády slouží lidé se srdcem na dlani, říká brigádní generál Petr Svoboda Rozhovor	4
Mobilita a bojeschopnost 3D radiolokátor izraelské výroby EL/M-2084	10
LOM Praha má národní cestu jako řešení	14
Požár očima pilotů Při likvidaci požáru v Národním parku České Švýcarsko byla nasazena i armáda	17
Základem úspěchu je dril	18
Rád by zahrál vojákům v misi Jeho blues zní tak, jak ho známe jen ze starých nahrávek černošských mistrů	20
Vývoj bezpečnostního prostředí	22
Nejen motorkáři podporují Vojenský fond solidarity	26
Cíl zničen! Strakoničtí vojáci stříleli rakety nad Baltem	27
Mr. Universe Příslušník Vojenské policie Olomouc rtm. Miroslav Kubec patří k nejlepším kulturistům světa	32
Získá ji ten nejlepší Nová dýka jako ocenění pro studenta VSŠ a VOŠ MO v Moravské Třebové	35
Starosta záložníkem Představujeme vojáky aktivní zálohy a jejich civilní profese	36
Den pozemního vojska Tradiční Bahna přilákala desetitisíce diváků	38
Přesně trefit cíl Základní kurz pro odstřelovače má nové absolventy	41
Čeští piloti v Pyrenejích Cvičení Mountain Flight připravuje posádky vrtulníků na ty nejnáročnější situace	42
Oslavy výročí bitvy u Zborova Historické okénko VHU	44

PŘÍLOHA

duklasport

Vadlejch v Eugene navázal na Tokio. Jako jediný se dokázal prosadit mezi elitou	50
Parašutisté Dukly uspěli na vrcholech sezony	52
Světové hry	53

 ROZHOVOR

U TĚŽKÉ BRIGÁDY SLOUŽÍ LIDÉ SE SRDCEM NA DLANI, ŘÍKÁ BRIGÁDNÍ GENERÁL PETR SVOBODA

Brigádní generál Petr Svoboda se v roce 2020 stal velitelem 7. mechanizované brigády. V armádě ovšem prošel řadou funkcí, díky nimž získal rozhled, zkušenosti a také poznání práce stříbrného sboru, ve kterém vidí potenciál. Ten by dle jeho slov měl být ukotven ve významnějších pravomocích. Říká, že je armádě vděčen za vzdělání i zkušenosti získané v USA, které poté mohl porovnávat s praxí u útvarů a štábů.

Pane generále, blíží se konec vašeho velení 7. mechanizované brigády. Je čas bilancování...

Pro „sedmičku“ určitě žádný čas bilancování není, těžká brigáda pojede dál a bude jako doposud plnit úkoly na výtečné úrovni. Máme velice dobře rozpracovaný plán klíčových bodů směřující k 1. 1. 2026 a vstřebávající i případné změny, které brigáda neovlivní, jako je třeba dřívější dodávka nových tanků. Pro mne jako odcházejícího velitele trochu čas bilancování nastává. Nejdůležitější bylo, že a bude nastavení správně vyladěného týmu lidí, kteří spolupracují na posunu jednotky, celku, brigády vpřed. Zdá se to jednoduše napsané, ale je to dnes velmi složité, když personální práci velitelů všech stupňů ovlivňuje skoro každý, kdo nemá za výsledky jejich práce a fungování ani píď odpovědnosti. Jeden příklad za všechny, rozhodnutí velitele mého praporu, mé potvrzující rozhodnutí a další potvrzující rozhodnutí velitele pozemních sil změnil kapitán na AP MO (Agentura personalistiky – pozn. red.) a důvod raději nebudu rozebírat. Je nezbytné vrátit pravomoci tam, kde je odpovědnost, tam, kde se buduje důvěra mezi velitelem a vojákem, respektive mezi nadřízeným a podřízeným. Jestli někdo argumentuje, že to velitel nebo jeho vrchní praporčík nezvládne, tak se ptám, jak je možné, že nedostal patřičné vzdělání, patřičnou praxi. Vždyť přece prošel výběrem nadřízených, různých rad a komisí...

S čím jste na brigádu přišel?

Když jsem nastoupil, tak moje hlavní krédo bylo, že nebudu měnit svůj styl leadershipu. Chtěl jsem hlavně probudit v lidech sebedůvěru a pocit potřebnosti říkat svůj názor před vydáním rozkazu, a tím vnést trochu sama sebe do řízení celé organizace. Když jsem nastoupil, tak mi trvalo asi půl roku lidi rozmluvit.

Byli zvyklí jen na direktivní řízení a, obrazně řečeno, čekali jen na přesný popis, co mají dělat. Víte, není tomu všude zvykem chtít vědět názor podřízených, a tím je vtáhnout do rozhodovacího procesu. Většinou se „bublá“ na chodbách, kde se hodnotí již vydané úkoly nadřízených. Vněst kus té správné odpovědnosti do srdce každému podřízenému je – podle mého – cesta k úspěchu. Měl jsem štěstí na velitelský hlouček, kterému nic z uvedeného nedělalo problém. Třeba vrchní praporčík Aleš Machálka byl opravdovým zástupcem velitele pro stříbrný sbor, což je mimochodem většina brigády. Několik kapitánů, majorů a stříbra se za posledních dva a půl roku obměnilo mezi brigádou a prapory, a tak pevně věřím, že si tento styl vezmou s sebou i dál. Věřím, že můj nástupce v tomto duchu bude pokračovat. Navíc má a bude mít obrovské štěstí, že už

budou vědět, která nová BVP dostanou a kdy. Toto rozhodnutí obrovsky zvedne entuziasmus příslušníků 7. mb „Dukelské“.

Jak hodnotíte působení 7. mechanizované brigády při pomoci obyvatelstvu nejen během pandemie covidu-19, ale i při odstraňování škod po ničivém tornádu na Moravě?

K tomuto tématu již hodně hovořil a psal minulý náčelník Generálního štábu. Armáda je cvičena a připravována na krize a nemusí to být jen krize válečné. Důležitější bylo odhodlání vojáků a vojaček plnit úkoly dobrovolně. Zase ukázali, že jim tluče srdce pro naši nádhernou republiku a lidi v ní. Asi by nebylo marné národu ukázat statistiku odpracovaných hodin a naježděných kilometrů bez vážných zaškrtnutí či jiných excesů.

Pane generále, dlouhodobě se potýkáte se zastarávající technikou. Jsou vojáci plně schopni plnit úkoly nejen doma, ale i v zahraničí s tím, co z pohledu mnohých již patří do muzea?

Dobrá otázka, ale položená na nepatřičném místě. Za poslední období se plno techniky, zbraní a osobního materiálu vojáka posunulo hodně kupředu. Avšak pane redaktore, voják u bojového útvaru toho bohužel moc s nákupem nové techniky neudělá. Voják a vojákyně musí umět ovládat a pracovat s tím, co má. Dělají to, jak nejlépe umí a je obdivuhodné, co s tím dovedou. Víz náš úspěch na cvičení v Hohenfelsu v letošním roce.

Na druhou stranu jsou tyto muzeální kousky spíše ukázkou, zrcadlem, jak si své armády vážili volení politici. Je potřeba se ptát rodičů vojáků, kteří jsou voliči, co si myslí o technice, se kterou pracují jejich děti a která jim nedává mnoho šancí splnit úkol, resp. přežít na moderním bojišti. Pro těžkou brigádu a její bojovníky a bojovnice je velmi důležité dokončit pořízení nových bojových vozidel. Slyšíme, že je to prioritou také nového vedení resortu, kterému ze srdce držím palce a také věřím, že u brigády zaužívané sousloví „ta zapomenutá moravská brigáda“ se už provždy vymaže lidem z mysli.

V to doufáme všichni, nicméně dovolím si malou vsuvku. Úspěch v Hohenfelsu? Můžete to rozvést?

Toto cvičení bylo jedinečnou příležitostí k rozvoji vzájemné spolupráce, interoperability a šance ukázat naše dovednosti. V kotli dvanácti národů jsme rozvíjeli vzájemný tah na branku. Cvičení Combined Resolve XVII bylo také nejvyšším stupněm přípravy, kterého jsme v současnosti na mezinárodní scéně dosáhli se 7. BÚU. Byla to dlouhá a náročná

cesta, která začala na podzimních cvičeních Český lev 19 a pak 21 a bude dokončena na konci roku 2025, kdy budeme připraveni jako bojový tým těžké mechanizované brigády pro operace NATO, jediný v AČR. Chceme být spolehlivými partnery v naší společné Alianci a nejlépšimi ve všem, co děláme. Sedmička ukázala, že je schopna jak plánovat, tak i velet operaci v mezinárodním prostředí.

Vraťme se ale k technice. Dle všeho se blýská na lepší časy. Aktuální informací je nákup švédských bojových vozidel CV90 v režimu vláda–vláda. Co říkáte na tuto akvizici a jak hodnotíte kroky dosavadního vedení AČR a MO v kontextu této zprávy?

Všichni vojáci, kteří přišli s CV90 do styku, vědí, že je to vozidlo vychytané, odzkoušené a hlavně nemá závadu na každém kroku. Je potřeba představitelům vedení resortu poděkovat za odvahu dořešit tristní situaci se zastaralou technikou. A my vojáci se začneme připravovat na všechny důležité body přezbrojení.

Aktuálně se chystá patnáct tanků Leopard, které AČR získá z Německa jako náhradu za tanky T-72M1. Jak velký to je kvalitativní posun a kolik by brigáda tanků skutečně potřebovala? Ptám se s ohledem na budoucí akvizice.

Tady nebudu odpovídat. Na celé záležitosti pracuje specializovaný tým, který musí odpovědět hodně složitých otázek, přizpůsobit infrastrukturu, zabezpečit náhradní díly, munici, tabulky a počty personálu. Prostě převést dar do reality vojenského života na dalších několika desítkách let.

Když mluvíte o personálu, v jakém personálním stavu se sedmička nachází?

Personální stav, jak píšete, je potřeba vidět ze dvou hledisek. Vycvičenost a odhodlanost vojáků a vojaček a pak naplněnost samotných počtů. S prvním hlediskem u sedmičky není problém, ba naopak. U těžké brigády slouží lidé se srdcem na dlani, odhodlaní pomáhat a bránit naši republiku, což nesčetněkrát potvrdili. Je mi opravdovou ctí být v této partě lidí. Z druhého pohledu je to horší. Poslední dva roky jsme měli pozastavený nábor nováčků a to je obrovský zážeh do fungování personálního koloběhu organismu s názvem bojový útvar. Bohužel tomu rozumí jen člověk, který si prošel výcvikem podřízených, jejich stmelováním, prostě udržováním organismu jménem jednotka v symbióze. Před dvěma lety jsem poslal oficiální požadavek nadřízeným, kde byla objasněna potřeba na pouhou

reprodukcí běžné fluktuace personálu minimálně o 250 osob ročně a pro naplnění CT21 a přechodu na novou strukturu, kdy máme povyrůst o cca 650 míst (kterou mimo jiné pořád nemáme schválenou a jen se z ní škrtá) bude potřeba minimálně 350 osob ročně. Do dnešního dne jsem neviděl řešení tohoto požadavku. Argument, že máme proti bratrské 4. brigádě lepší procenta, je absolutně lichý, protože oni již mají nové tabulkové struktury. Pořád všichni říkají, že je tu armáda k obraně, ale když se podíváme na její strukturu, tak tam najdeme plno různých center a agentur, kde sedí vojáci v uniformě, kteří ale nejsou úplně připraveni bojovat ve struktuře a velikosti armády divizního typu.

Zájem o službu v armádě značně vzrostl po vpádu Ruska na Ukrajinu. Kdy reálně brigáda pocítí příchod nováčků?

Pro letošní rok máme určeno zhruba 86 nováčků. Tak si tento počet dejte do rovnice s předchozí odpovědí a můžete si odpovědět sám. Samozřejmě jsme rádi za každého nováčka, který chce s námi brímké služby táhnout dál a sloužit pro stát. Z pohledu občana, který nemá v sobě z rodiny či jinak

zakořeněný pocit služby státu, je armáda vnímána jako další zaměstnavatel na trhu práce. Proto, aby se nám správně dařil nábor, musíme dbát na vyšší postavení armády na trhu práce jak z pohledu sociálního zakotvení, tak i z pohledu finančního ohodnocení nejnižších hodnot. Počty bojovníků a bojovnic u útvarů nám nezachrání přímý nábor specialistů s vyšší hodnotou.

Centrem přípravy nováčků je Vyškov, kde jste před nástupem na pozici velitele 7. mechanizované brigády byl zástupcem velitele Velitelství výcviku – Vojenské akademie. Prošel jste i další funkce v AČR. Čím vám to pomohlo k velení brigády?

Každá pozice a skupina lidí, která mě tam obklopovala, byla pro mě velká truhla zkušeností a rozšíření obzorů. Po šesti a půl letech odpracovaných na štábních funkcích v Praze víte, jak dané struktury pracují, kde jsou odpovědnosti a ve kterých dveřích máte hledat odpovědi potřebné ke své práci. Dále třeba po dvou letech práce náčelníka štábu u 41. mpr v Benešově mě moji nynější náčelníci štábu praporů asi nemají moc čím překvapit. A tak to je s každou funkcí, kterou si člověk projde.

Může srovnávat, radit, předávat zkušenosti a vést. Když chcete něco říci podřízenému, musí vědět, že víte, o čem mluvíte. Tím se, i mimo jiné, pomáhá k vzájemné důvěře. Abych vám neodbíhal z otázky k akademii. Všeobecně, útvary dislokované na Moravě spolu hodně spolupracují, od půjčování materiálu, přes pomoc v zabezpečení výcviku, až po rotaci personálu. Ve Vyškově najdete málo lidí, kteří neprošli branami 7. mechanizované brigády. Vyškov je velmi důležitý pilíř v přípravě personálu pro naše útvary a tím, že jsem měl tu čest být dva roky zástupcem velitele, přesně vím, když nyní něco potřebuji pro 7. mb od akademie, co mohu obdržet a jak to zařídit. Vyškovu hlavně přeji, aby tam chodili sloužit a učit jen ti nejlepší z nejlepších, což bohužel, pořád úplně neplatí.

Na radě cvičení vás vidáme nejen ve štábu, ale i v plné polní s vojáky. Je běžné, aby brigádní generál s vojáky cvičil? Co vás k tomu vede?

Přesněji řečeno, s organickou jednotkou necvičím. Jezdíme s Alešem (vrchní praporčík brigády Aleš Machálka) za vojáky do pole je poznat, zjistit jejich pohled na danou taktiku, zkušenosti a také je povzbudit. I když jste na

štábu nebo velení, musíte přece pořád vědět, co vedení bojové činnosti obnáší, jinak nic pořádně nenaplánujete. Na druhou stranu velení i štáb jsou pořád vojáci a jezdí na výcviky, které nás udržují na základní připravenosti vojáka. Mluvím o tomto „terminusu technikusu“ již dlouho a věřím, že pro plno velitelů a vrchních praporčíků to není tabu.

Když se ohlédnete zpětně, měl jste červený baret, nyní zelený. Jaká fáze vašeho vojenského života vás nejvíce ovlivnila či vám v kariéře dala nejvíce?

Kariéra a zkušenosti nejsou o baretech, a to je i důvod, proč jsem velký zastávce khaki baretů, které nás navrátí k historickým vazbám a snad i pomohou u pozemních sil odstranit zeleno-červenou nevráživost, která v myslích některých jedinců stále přežívá. Věřím, že jich je méně a méně, ale i tato otázka ukazuje, že stále přetrvává.

Jsem velmi hrdý, že jsem byl u toho, když jsme stavěli 4. brigádu rychlého nasazení prakticky z ničeho. Jsem také velmi hrdý na stejně dlouhou dobu, kterou jsem sloužil u 7. mechanizované brigády. Jsem hrdý na mise a operace. A v neposlední řadě jsem hrdý na dobu strávenou na studiích v USA. A tím se dostávám k meritům věci. Jsem vděčen armádě, že mi dala vzdělání, které jsem potom mohl porovnat s praxí u útvarů a štábů. Styl práce, nastavený systém u jednotlivých útvarů a štábů a jejich porovnávání s teorií vám dává tu pravou zkušenost, kterou pak můžete uplatňovat ve své práci. Jeden systém vás „umaže“, ale nedá vám porovnání, zda je ten pravý ořechový.

Pane generále, v otázkách barvy baretu máte tedy jasno a co v otázkách stříbrného sboru, jejich přípravě a pravomocích?

Měl jsem to štěstí, že hned v počátcích mé kariéry se mě ujal starší praporčík na rotě v Lešanech a provedl mě prvním rokem

A fakta

Brigádní generál Petr Svoboda

Po studiu na vojenském gymnáziu pokračoval (v letech 1989–1993) ve studiu na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově. V roce 1999 absolvoval Captain Careers Course (USA), později pak Joint Operations Center Course (SRN). Generál Svoboda také studoval na Army War College (Pensylvánie, USA). Do zahraniční služby se zapojil již v roce 1996 jako příslušník Implementation Force (Bosna a Hercegovina), v letech 2000–2001 pak následovala Stabilisation Force (Bosna a Hercegovina), 2002–2004 JSRC North East (Karup – Dánsko), 2008–2011 ACC (Ramstein – Německo) a v letech 2012–2013, kdy byl velitelem 74. lehkého motorizovaného praporu Bučovice, se zúčastnil nasazení v PRT ISAF Afghánistán. Od roku 2020 byl velitelem 7. mechanizované brigády, nyní se chystá na své působení u Joint Force Training Centre v Polsku na pozici zástupce velitele/náčelníka štábu.

poručíkování. Jsem jeden z důstojníků, který silně podporuje stříbrný sbor. Byl bych rád, kdybychom jim dali více pravomocí a vše pevně ukotvili jak v předpisech, tak i v běžném životě u vojsk. Já to ve své podřízenosti dělám, i když jsem někdy narážel na nepochopení nadřízených a některých udržovatelů starých pořádků v Praze.

Na brigádě jste odvedl kus práce, máte skvělý tým. Můžete nám prozradit, kdo se stane vaším nástupcem a jaké má k velení těžké brigády předpoklady?

Mým nástupcem se stane plukovník Zdeněk Mikula, který prošel výběrem Generálské rady a schválením ministryně obrany. Zdeněk řídil odbor mechanizovaného vojska na sekci rozvoje sil MO a byl pár měsíců i mým zástupcem v Hranicích. Ví přesně, co brigáda potřebuje, kam směřuje a jak naplnit úkol v připravenosti těžké brigády.

Co popřejete svému nástupci a jaké mu dáte rady a doporučení?

Přál bych mu splnění přání všech vojáků a vojaček od 7. mechanizované brigády „Dukelské“, a to dokončení výměny zastaralé techniky, aby už zmizel pocit, že jde o zapomenutou brigádu. Doporučení si asi nedovolím zmínit. Každý velitel má jiný způsob velení a řízení lidí. Jen bych si přál, aby pokračoval v systému přípravy personálu, v jejich vysílání do kurzů, škol a k praktické činnosti k MND v Elblagu

(Multinational Division North East – pozn. red.). Nevěřil byste, jaký kapitáni a majori, kteří projdou praxí u této polské divize, získají rozhled, praktické zkušenosti a sebedůvěru. A přitom to brigádu stojí jen vyslání na zahraniční služební cestu.

A kam nyní míří vaše kroky?

Mé kroky míří k plnění úkolů, které přede mě postavila Generálská rada, a to jít pracovat k JFTC Bydhošť (Joint Force Training Centre – pozn. red.) do Polska na zdvojenou funkci zástupce velitele/náčelníka štábu.

Přemýšlíte již nyní, co po návratu z Polska? Jaké máte cíle?

V našich funkcích a hodnostech to není úplně otázka pro mě. Nyní se soustředím na zdárné předání bojovníků a bojovnic od 7. mechanizované brigády do rukou plukovníka Mikuly a následně na mé převzetí funkce v Polsku. Musíme společně s manželkou dát dohromady naše přesídlení o cca 700 kilometrů. Dolaďit vše mezi naším gymnáziem a mezinárodní školou pro syna v Polsku. Dcera mi, i když asi zůstane studovat v Brně, pomůže v prvním týdnu srpna rozjet v Bydhošti domácnost. No, a následně budu chtít být prospěšný na novém postu. To je tak horizont, který dnes mohu popsat.

Připravil Michal Voska,

foto: Michal Voska a kpt. Karel Hausmajer

MOBILITA A BOJESCHOPNOST

Takové motto mohly nést letošní letní vojenské zkoušky, které mají za úkol prověřit vlastnosti nového mobilního 3D radiolokátoru izraelské výroby EL/M-2084, jenž byl jako první ze sady nakoupených prostředků dodán radiotechnické jednotce Stará Ves nad Ondřejnicí spadající pod 262. radiotechnický prapor 26. pluku velení, řízení a průzkumu.

Za zkouškami do Libavé a na letiště Přerov

Radiolokátor EL/M-2084 jako nový mobilní radiolokační prostředek izraelského výrobce Elta Systems prochází řadou zkoušek a jedna z nich nasměrovala tento Multi Mission Radar do prostoru Strážisko, jenž je součástí vojenského újezdu Libavá. Mobilní radiolokátor tak absolvoval jednu ze svých prvních cest ze Staré Vsi do moravského újezdu a následně i na letiště Přerov. Jak potvrzuje člen vojenských zkoušek poručík Jan Virgala, ověřování funkčnosti radiolokátoru je stále v plném proudu: „S radiolokátorem EL/M-2084 jsem se seznámil již na kurzu v Izraeli, který jsem spolu s dalšími specialisty radiotechnického vojska absolvoval na začátku tohoto roku. Nyní se již třetím měsícem účastním vojenských zkoušek tohoto prostředku, sleduji různé procedury, které jsou na radaru prováděny. Mezi takovéto patří např. ověřování funkčnosti prostředku jako dělostřeleckého

radiolokátoru s možností detekovat minometné nebo dělostřelecké granáty či ověřování schopnosti navádět řízené protiletadlové střely ve vzdálenostech desítek kilometrů. Díky těmto schopnostem může EL/M-2084 plně nahradit dosud používané ruské radary,“ říká důstojník inženýrsko-technické služby 262. radiotechnického praporu.

Střežení zabezpečené oblasti

Jedním z hlavních úkolů v rámci vojenských zkoušek ve vojenském újezdu Libavá bylo samotné střežení mobilního radiolokátoru EL/M-2084. Tento úkol obstarala četa ochrany 262. radiotechnického praporu v polovině měsíce června, kdy se na vyčlenění jednotlivých příslušníků personálně podílely podřízené radiotechnické roty a osoby ze štábu praporu. Pro nadporučíka Tomáše Matulu to byly první zkušenosti při střežení takového prostoru: „Jako zástupce velitele roty v Sokolnicích jsem prošel mnoha cvičeními,

účastnil jsem se mnoha zaměstnání, a tak jsem mohl využít své znalosti a praktické dovednosti při plnění tohoto úkolu, který byl pro mne trochu výzvou. Jako velitel čety ochrany jsem měl za úkol zabezpečit střežení vnějšího perimetru stanoviště radiolokátoru EL/M-2084 MADR a také provádění ochrany zabezpečené oblasti uvnitř perimetru tohoto stanoviště.“

Bez prověrky zákaz vstupu

„Před samotným zahájením byla stanovená organizace činnosti mé čety, jejich dvou ochranných směn a jednotlivých příslušníků. Jako velitel jsem měl na starosti, aby nastavení režimu vstupu do této oblasti a střežení materiálu a dokumentace probíhalo v souladu se všemi ustanoveními, jež se týkají ochrany utajovaných informací a fyzické bezpečnosti v resortu Ministerstva obrany. Bez prověrky a speciální karty se do prostoru nikdo nedostal,“ dodává nadporučík Matula.

Logistická podpora na prvním místě

Bez zázemí by to nešlo – tak lze jednou větou zobecnit fakt, který hrál klíčovou roli při zabezpečení vojenských zkoušek a manévru radiolokátoru EL/M-2084. Činnost příslušníků 262. radiotechnického praporu a logistické podpory, jež byla zabezpečena vojáky 263. praporu podpory 26. pluku velení, řízení a průzkumu, vyzdvihuje i zástupce čety ochrany nadrotmistr Martin Grund: „Úkolem jednotky bylo zabezpečit celodenní stravu pro příslušníky čety ochrany a příslušníky obsluhy radiolokátoru, provést doplňování pohonných hmot našich vozidel, elektrocentrál a samotného radiolokátoru včetně jeho vozidla Tatra 815-7. Muselo se zabezpečit i vybudování zázemí jako takového. Oceňuji profesionální přístup příslušníků čety, neboť zázemí bylo rychle a správně vybudováno. Profesionalita příslušníků čety ochrany se ukázala nejen při budování stanoviště EL/M-2084 (stavění stanů, vytyčování perimetrů pro zabránění

vníknutí nepovolaných osob), ale především při provádění jeho ochrany.“

Součinnost s ostatními útvary

„Myslím, že náš prapor odvedl velký kus práce. Při akci, jako je tato, se vždy ocení i spolupráce s ostatními útvary. V tomto případě se jednalo

o příslušníky a zaměstnance sekce rozvoje sil MO, 13. dělostřeleckého pluku Jince, 533. praporu bezpilotních systémů Prostějov či 22. základny vrtulníkového letectva. Společná snaha při úspěšném testování nových radiolokačních prostředků povede k ještě větší provázanosti a kooperaci našich útvarů, což je důležitý aspekt

nejen z pohledu 262. radiotechnického praporu při udržení stálého přehledu o vzdušné situaci, ale společná cesta v boji proti společnému nepříteli,“ dodává velitel 262. radiotechnického praporu podplukovník Josef Ordelt.

Text a foto: kpt. Jiřina Polcrová

EL/M-2084 MMR A PODÍL VOJENSKÉHO TECHNICKÉHO ÚSTAVU NA TOMTO PROJEKTU

Radiolokátor EL/M-2084 MMR je 3D mobilní radiolokátor (Mobile Air Defense Radar – MADR), který je vybaven 3D aktivním elektronicky řízeným polem (Active Electronically Steered Array – AESA), které umožňuje sledování vzdušného prostoru (Air Surveillance) a 3D obraz vzdušné situace (Air Situation Picture ASP) v reálném čase. V režimu protivzdušné obrany (Air Defense – AD) radiolokátor detekuje a klasifikuje všechny typy vzdušných cílů včetně

vyhodnocení přidavných parametrů. V režimu WLR (Artillery Weapon Location) detekuje mimometné a dělostřelecké granáty a informuje o pozici střelby ze zbraní, stejně jako provádí výpočet bodu střetu v reálném čase. Funkce Fire Control Radar (FCR) umožňuje řízení střel země-vzduch (Surface to Air Missiles – SAM). Radiolokátor EL/M-2084 MMR může detekovat cíle pomocí antény primárního radiolokátoru a pomocí rádiového lokalizačního

systému – dotazovače MSSR 2000 ID, který pracuje na principu sekundárního radiolokátoru v D-pásmu (dříve L-pásmo). Nabízí plný výkon systému SSR/ATC, splňující požadavky civilních norem EUROCONTROL EMS a ICAO Annex 10 VOL III a IV. MSSR 2000 ID zajišťuje plnou shodu se standardem NATO 4193 Edition 3 a s použitím krypto zařízení může pracovat v módu 5.

Základní parametry primárního radiolokátoru

Přístrojový dosah v dálce	300 km pro vzdušné cíle
Přístrojový dosah ve výšce	30 km
Provozní podmínky	-32 °C – 50 °C
Rychlost větru	do 30 m.s ⁻¹
Provozní vlhkost	do 95 % relativní vlhkosti při 30 °C
Rozlišovací schopnost na vzdálenosti 200 km	
V dálce	< 100 m
V azimutu	< 2°
Ve výšce	< 3,5°

Základní části radiolokátoru ELM 2084 MMR:

1. Anténní platforma (Antenna Platform)
2. Napájecí soustava (Radar Power Unit – RPU)
3. Lokální radarová konzole (Radar Local Control Console – RLCC)
4. Radarová konzole dálkového ovládní RL (Remote Radar Management Console – RRMC)

Anténní platforma primárního radiolokátoru

Anténní platforma je umístěna na 20stopé platformě a skládá se z:

- antény RL;
- centrální jednotky;
- otočného mechanismu;
- IFF antény;
- IFF dotazovače;
- chladicí jednotky;
- podstavce;
- UPS – náhradní zdroj pro zabezpečení činnosti řídicího počítače radiolokátoru, který zajišťuje provoz počítače radiolokátoru po dobu 15 minut.

Napájecí soustava

Napájecí soustava je umístěna na 10stopé platformě a skládá se z:

- diesellového generátoru;
- oddělovacího transformátoru;
- připojovacího panelu (Power Connection Panel);
- distribuční jednotky elektrické energie (Power Distribution Unit).

Lokální radarová konzole

Lokální radarová konzole (RLCC), výrobce Vojenský technický ústav, s. p., slouží k místnímu ovládní radiolokátoru a může být umístěna buď v budově na radarovém stanovišti, nebo při mobilním použití na 10stopé platformě, nebo ve stanu. Mezi hlavní funkcionality RLCC patří:

- spouštění a vypínání radiolokátoru;
- správa jednotlivých funkcionalit radiolokátoru;
- nastavení misí;
- zobrazení vzdušné situace ve vybraných sektorech;
- zobrazení základních parametrů cílů;
- zobrazení provozního stavu radiolokátoru.

Základní parametry sekundárního radiolokátoru

Přístrojový dosah v dálce	278 km (při výkonu 500 W), 474 km (při výkonu 2 000 W)
Pravděpodobnost detekce	≥ 99 %
Citlivost přijímače	-89 dBm
Přesnost měření v azimutu	≤ 0,05°
Rychlost otáčení antény	neuveдено
Provozní podmínky	-32 °C – 50 °C
Rychlost větru	do 30 m.s ⁻¹
Provozní vlhkost	do 95 % relativní vlhkosti při 30 °C
Civilní módy	A, C, S ELS, EHS, ADS-B
Vojenské módy	1, 2, 3, 4 a 5

Rozhodnutí o výrobě RLCC Vojenský technický ústav, s. p., bylo od samého počátku podpořeno skutečností, že Izrael jako nečlenský stát NATO může pouze velmi omezeně prokázat ochranu utajovaných informací, a zajistit tak integritu dat, která jsou zasílána jak do národních, tak do aliančních systémů velení a řízení. Vybraná data, která jsou do těchto systémů zasílána, jsou přenášena pomocí protokolu, který je sám o sobě klasifikován jako utajovaná informace NATO, a Vojenský technický ústav, s. p., zabezpečuje obousměrné utajované propojení spolu s překladem nativních dat do standardů NATO. Navazujícím prvkem jsou pak radarové konzole dálkového ovládní RL (RRMC), umístěné na hlavním a záložním místě velení vzdušných sil, jejichž design, instalaci a testování, opět včetně ochrany utajovaných informací, řeší Vojenský technický ústav, s. p. Kromě designu, výroby a testování lokálních i vzdálených radarových konzolí pro výrobce, tedy pro ELTA Systems, zajišťuje zpracování bezpečnostní architektury a dokumentace, ověření shody leteckého pozemního zařízení a další podpůrné činnosti související především s ověřováním parametrů konzolí. Primární rolí státního podniku tak není a nikdy nebude sériová výroba, dodávky či montáž dílů dle výkresů, ale specifické činnosti, u kterých je evidentní zájem, aby byly

prováděny subjektem ve vlastnictví státu, přičemž v současné bezpečnostní situaci se tato role ukazuje jako zcela nepostradatelná. V těchto měsících probíhají vojenské zkoušky celého systému, které by měly být ukončeny do podzimu letošního roku. Celý systém prochází rozsáhlým testováním, které řídí komise složená z odborníků z celé AČR.

Projekt je v rámci Vojenského technického ústavu, s. p., primárně řešen odštěpným závodem VTÚLaPVO, ale podílí se na něm i odštěpný závod VTÚPV, a to zejména výrobou vybraných komponent a mechanických dílů. V březnu letošního roku proběhlo v prostorách VTÚPV školení technických obsluh pod vedením ELTA Systems a RETIA, a. s., která je generálním partnerem primárního výrobce radiolokátoru pro AČR. O tomto školení jsme informovali – <https://www.vtusp.cz/aktualita/vyucvik-obsluh-na-prvnim-kusu-noveho-radiolokatoru/>. Spolupráce všech subjektů proběhla na velmi vysoké úrovni a dává dobré předpoklady do budoucnosti, zejména v otázce životního cyklu systému.

Je také dnes již obecně známo, že díky zkušenostem, které Vojenský technický ústav, s. p., nabral při projektu MADR, se jeho role ukázala nezbytnou i pro navazující strategický projekt vzdušných sil, a to projekt SHORAD – pořízení protiletadlového raketového komplexu středního dosahu.

Ostatky čs. letců RAF, kteří byli donedávna pohřešováni v boji, byly slavnostně uloženy v Nizozemsku

NALEZLI KLID

V noci z 22. na 23. června 1941 došlo nad Nizozemskem k sestřelení britského bombardéru Wellington Mk.IC, jehož posádku tvořili českoslovenští piloti. Pět členů posádky bombardéru padlo, ale teprve v červnu roku 2021 byly jejich ostatky v souvislosti s vyzdvižením zbytků letounu identifikovány. Tyto ostatky byly za účasti ministryně obrany České republiky Jany Černochové pohřbeny na britském válečném hřbitově v nizozemském městě Bergen op Zoom.

V noci z 22. na 23. června 1941 vyslala 311. československá bombardovací peruť ze svého letiště East Wretham ve východní Anglii devět Wellingtonů Mk.IC k nočnímu náletu na Brémy. Určeného cíle dosáhlo sedm strojů, zbylé dva letouny úspěšně bombardovaly náhradní cíle v Calais a Emdenu. Dva letouny se vrátily poškozeny, jeden letoun se však nevrátil vůbec. Šlo o Wellington Mk.IC T2990 (KX-T) F/Sgt Viléma Bufky. A právě v něm zahynulo pět československých letců, jejichž ostatky byly nyní pohřbeny.

„Dnešní generace by si měla odkaz české stopy v RAF připomínat, a měli by tak činit nejen politici, ale všichni lidé, abychom se bránili tvrzení, že jsme neměli hrdiny a pouze jsme ohýbali hřbety;“ prohlásila po slavnostním uložení ostatků letců Aloise Rozuma, Leonharda Smrčka, Viléma Konštického, Jana Hejny a Karla Valacha ministryně obrany Jana Černochová. „Ráda bych tímto poděkovala nizozemské vládě, že umožnila náročné vyzvednutí trosk letounu s ostatky posádky;“ zdůraznila také ministryně. Památku padlých vedle ministryně obrany České republiky uctil i ministr obrany slovenské republiky Jaroslav

Nad, zástupci nizozemské vlády i několik desítek příbuzných a blízkých padlých letců. Přítomen byl i ředitel Vojenského historického ústavu Praha brigádní generál Aleš Knížek.

Nizozemská ministryně vnitra Hanke Bruinsová při ceremoniálu připomněla citát Václava Havla, podle něhož je povinností každého bojovat za demokracii. Ministryně obrany Jana Černochová doplnila, že příběh čs. letců je připomenutím toho, že by Češi a Slováci v době války na Ukrajině neměli zapomínat na boj za svobodu. „Jako civilizovaný svět v 21. století bychom to neměli dopustit a jako Česká republika bychom tomu měli dál bránit a pomáhat Ukrajině v boji se zlem. Nebojují totiž sami za

sebe, stejně jako hrdinové ze hřbitova v Bergen op Zoom, kteří bojovali za demokracii a svobodu nás všech;“ dodala.

Text: Jiří Rajlich a redakce army.cz, foto: Jan Schejbal

Ruská federace pozastavila státnímu podniku LOM Praha certifikáty pro opravy vrtulníků ruské výroby

LOM PRAHA MÁ NÁRODNÍ CESTU JAKO ŘEŠENÍ

Co znamená tento jednostranný akt pro státní podnik a může být z tohoto důvodu ohrožena provozuschopnost vrtulníkové flotily Armády České republiky? Zvládne LOM Praha dodržet rámcovou smlouvu s resortem obrany ohledně generálních oprav vrtulníků Mi a jaký postup na základě této krizové situace zvolilo vedení LOM Praha do budoucna? Na to jsme se zeptali ředitele státního podniku LOM Praha Jiřího Protivy.

RUSKÁ FEDERACE PŘERUŠILA POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB PRO PROJEKČNÍ A TECHNICKOU PODPORU PŘI GENERÁLNÍCH OPRAVÁCH VRTULNÍKŮ MI, STEJNĚ JAKO PŘEDPLACENÉ SLUŽBY PRO POSKYTOVÁNÍ PROVOZNÍ A OPRAVÁRENSKÉ DOKUMENTACE, DODÁVKY NÁHRADNÍCH DÍLŮ A SOUČÁSTEK.

Pane řediteli, jak na tuto informaci státní podnik LOM Praha reagoval a zajímá nás to hlavní, jste schopni při případných nutných opravách udržet armádní flotilu tzv. ve vzduchu?

Státní podnik se na tuto možnou skutečnost dlouhodobě připravoval a nemohu říci, že by nás zaskočila. Prakticky od února letošního roku, tedy od zahájení války na Ukrajině, a vzhledem k reakcím Ruské federace na uvalené sankce, bylo jen otázkou času, kdy tato situace nastane. Už v minulém roce, kdy jsem nastoupil do LOM Praha, jsme se zaměřili na předzásobení náhradními díly a ruské vyvrazení agrese na Ukrajinu náš postup jen akcelerovalo.

Sestavil jsem krizový tým, který okamžitě začal aktivovat jednotlivé kroky krizového plánu. Jeho výsledkem je způsob kontinuálního pokračování podpory životního cyklu letecké techniky tzv. národní cestou.

Tento plán národní cesty jsme předložili jako návrh dalšího řešení Armádě České republiky, která jej akceptovala. V současné době se již prakticky naplňují jeho jednotlivé kroky.

Jedná se o široký komplex opatření, který cílí na udržení flotily vrtulníků východní platformy Mi provozovaných Vzdušnými silami Armády ČR takzvaně ve vzduchu. Primární určení této zvolené cesty je česká armáda, avšak v poměrně krátké době ji začali velmi pozitivně vnímat i naši zahraniční partneři. A nezastírám, pro nás je tato skutečnost zároveň příležitostí pro rozvoj obchodních příležitostí i na zahraničních trzích.

Hovoříte o národní cestě. Můžete nám tento program přiblížit?

Národní cesta je komplex konkrétních opatření a souhrn jasných kroků jak v legislativní, tak i věcně technické oblasti. Pro LOM Praha to znamenalo vyřešit otázky spojené s certifikací i s celou řadou technických záležitostí,

hlavně ve smyslu klíčových agregátů a škály náhradních dílů.

Záležitosti ohledně certifikací jsme vyřešili tím, že náš státní podnik převzal potřebná oprávnění, nevyjímaje příslušná typová osvědčení. Dalším klíčovým prvkem byla a je „lomácká“ organizace DOA – Design Organization Approval, která je oprávněna, a to se souhlasem letecké národní autority, navrhovat, opravovat, vyvíjet, ale i vyrábět a zkoušet náhradní díly na platformu vrtulníků řady Mi. Tuto národní autoritu ve smyslu dozorového orgánu převzal odbor dohledu nad vojenským letectvím Ministerstva obrany České republiky.

V žádném případě to neznamená, že pozastavením certifikátů a vydáním se národní cestou by státní podnik LOM Praha pracoval mimo legislativní rámec. Naopak, vše řešíme v souladu s právními předpisy a pravidly bezpečnosti létání.

Náhradní díly jsou však alfou a omegou. Jak jste se vyrovnali se skutečností, že ruský partner tyto náhradní díly přestane dodávat?

V reakci na zhoršující se geopolitické prostředí a také s cílem urychlit provádění generálních

Ředitel s. p. LOM Praha Jiří Protiva

oprav vrtulníků Mi pro českou armádu jsme činili a dále činíme maximum k zajištění nejen materiálních, ale i lidských kapacit. Dlouhodobě se LOM Praha potýkal s komplikacemi ohledně kritické doby dodání náhradních dílů. Proto jsme se zejména v průběhu minulého roku předzásobili. Mimo Ruskou federaci je stále možnost si náhradní díly ze skladů, ale i ze zavedené certifikované výroby našich partnerů nakoupit, popřípadě nechat opravit. Co se týče přímo motorů, tak nadále pokračujeme ve spolupráci s ukrajinským výrobcem Motor Sič. Další alternativou je možnost vlastní výroby náhradních dílů podle schválené dokumentace a pod dozorem národní autority. Jedná se například o kardan, což je spojovací materiál na podvozky vrtulníků. Další možností, zdaleka ne však poslední, je de facto záměna náhradních dílů za díly západní proveniencí. A jak jsem již zdůrazňoval, vše je zevrubně dozorováno odborem pro dohled nad vojenským letectvím. Národní cesta není jednorázová záležitost a účinný výčet způsobů řešení není konečný. Jde o systémový přístup, který podle schváleného nastavení postupně naplňujeme. Zásadní je fakt, že víme, jak na to.

Stejný problém jako váš podnik postihl i bulharského partnera. Oba tyto podniky mají oprávnění servisovat a provádět vyšší stupně oprav i pro partnery v Alianci. Zaznamenali jste ze strany aliančních partnerů nějaké obavy?

Státní podnik LOM Praha i bulharský partner jsou dlouhodobě certifikováni ze strany

Ruské federace, s tím, že u nás příslušná recertifikace proběhla v roce 2021. Tedy těsně před tím, než nastala tato složitá geopolitická bezpečnostní situace. LOM Praha krátce před tím opakovaně získal oprávnění pro veškeré komplexní postupy oprav vrtulníků řady Mi. I proto v současné době stále postupujeme v souladu s aktuálně schválenou dokumentací.

LOM Praha dokončil letos plánované generální opravy vrtulníků řady Mi Vzdušných sil Armády ČR.

Pro LOM Praha jsou opravy vrtulníků Venom a Viper unikátní příležitostí a portfoliem budoucnosti.

U našich zahraničních partnerů, primárně z Aliance, nastala komplikovaná situace na základě přijatých sankcí. Navíc situace na Ukrajině je velice složitá, válečný stav pokračuje a zabezpečit tam vyšší stupně oprav vrtulníkové techniky není jednoduché. Proto se na nás začali obracet zahraniční partneři, a to vlastně z celého světa, zejména pak z Afriky, Asie nebo Jižní Ameriky. V této souvislosti ale chci vyzdvihnout naši spolupráci se Slovenskou republikou, protože tam jsme uzavřeli smlouvu na údržbu slovenských vrtulníků Ministerstva vnitra, které mimochodem pomáhají nyní českému hasičskému záchrannému sboru v boji s požárem v Českém Švýcarsku. Slovenským kolegům jsme nedávno poskytli logistické a technické zázemí pro to, aby mohli provést na vrtulníku Mi-171E předepsané práce po 50 letových hodinách. Rovněž nelze nezmínit prohloubení spolupráce se slovenským Ministerstvem obrany, a to v rámci součinnosti s jejich státní společností LOT Trenčín, kde jim pomáháme nejen s opravou motorů a agregátů, ale i v rámci prodlužování životnosti vrtulníků. To vše v rámci naší národní cesty.

Je to jeden z mnoha příkladů skvělé spolupráce aliančních partnerů a díky tomu si stále více zainteresovaných stran uvědomuje, že v centru Evropy existuje státní podnik LOM Praha, který dokáže nabídnout komplexní služby spojené s kompletní podporou životního cyklu vrtulníků Mi. Tímto přístupem si získáváme v rámci EU a NATO stále větší a ojedinělou odbornou exkluzivitu.

PŘEBROJENÍ ČESKÉ ARMÁDY NA AMERICKÉ VRTULNÍKY VENOM A VIPER

V brzké době se chystá přebrojení na americké vrtulníky Vipery a Venomy, jak se na tuto skutečnost státní podnik připravuje?

Státní podnik LOM Praha aktivně reaguje na připravované přebrojení Vzdušných sil AČR na západní platformu H-1. Činíme k tomu potřebné kroky, abychom mohli v součinnosti s Armádou České republiky zajistit vyšší stupně oprav nových amerických vrtulníků UH-1Y Venom a AH-1Z Viper, a to jak v oblasti technické, tak v oblasti simulačních technologií.

K tomu si samozřejmě připravujeme odpovídající zázemí, a to nejen personální, ale i logistické. Od 1. července 2022 je do struktury státního podniku oficiálně začleněn závod H-1, dislokovaný na letecké základně v Náměšti nad Oslavou. V tuto chvíli máme naplněné personálie, konkrétně letecké mechaniky se specializací drak-motor včetně avioniků, a zároveň máme naplněn i potřebný personál na provoz simulátoru. S tím vším jde ruku v ruce i logistická podpora, neboť veškerá logistika k těmto vrtulníkům se bude realizovat přes státní podnik LOM Praha. V oblasti logistiky nyní například intenzivně řešíme zajištění náhradních dílů, kontrolně měřících přípravků a dalšího materiálu, který přijde před a pak společně spolu s vrtulníky platformy H-1 do České republiky.

Říkáte, že personálně na tomto pracovišti H-1 v Náměšti nad Oslavou jste na téměř sto procentech. Jedná se ale zejména o odborníky se specializacemi, které chybí na trhu práce i jiným velkým firmám. Jak těžké bylo tyto odborníky získat?

Nábor jsme provedli tzv. kombinovanou metodou. Primárně jsme oslovili naše zaměstnance a možné potenciální kandidáty z řad Armády ČR. Důležité je zachovat profesní kontinuitu. Když už někdo odchází z armády, může se realizovat a pokračovat se svými zkušenostmi na opravách vrtulníkové techniky v resortním opravárenském podniku. A to se nám v mnoha ohledech podařilo. Dále jsme přijali zaměstnance, kteří mají zkušenost s policejními vrtulníky Bell nebo s tímto typem u jiných provozovatelů. Další kategorií byli specialisté všeobecně z oboru letectví. Celkové naplnění závodu H-1 předpokládáme kolem padesáti zaměstnanců.

Osobně jsem byl až překvapen tím, jak rychle se nám podařilo tento závod H-1 personálně obsadit, protože jsme v rámci těchto specializací a odborností předpokládali větší problémy v náboru. Nábor jsme od začátku nepodcenili, nabídli jsme uchazečům zajímavé podmínky a oni na to pozitivně reagovali. Nejen pro ně samotné, ale i pro celý státní podnik LOM Praha jsou opravy vrtulníků Venom a Viper unikátní příležitostí a portfoliem budoucnosti.

Text: Jana Deckerová, foto: archiv LOM Praha

Při likvidaci požáru v Národním parku České Švýcarsko byla nasazena i armáda

POŽÁR OČIMA PILOTŮ

Česká armáda do boje s ohněm nasadila dvě posádky s vrtulníky W-3A Sokol s bambi vaky z 24. základny dopravního letectva Praha Kbely. První stroj vyslala armáda v neděli 24. července a hned následující den se přidal i druhý vrtulník. V hašení pak pokračovaly po celou dobu spolu, a to i když posílila vzdušnou flotilu dvě italská letadla Canadair, slovenský vrtulník Mi-8 a polský policejní vrtulník Black Hawk. O tom, jak situace vypadala přímo na místě, informovali na armádním webu vojenští piloti nasazených vrtulníků.

„Nic většího než tento požár jsem dosud neviděl. Z rozsáhlého požářiště sálá obrovské teplo a dým a pro všechny letecké posádky je tento zásah nesmírně fyzicky i psychicky náročný,“ uvádí letecký instruktor a display pilot 243. vrtulníkové letky kapitán Antonín Petrů. „Po celou dobu zásahu se musíte neustále soustředit, abyste vrtulníkem do ničeho nenarazili, hlídat, aby proud vody dopadl na správné místo a nezasáhli jste hasiče dole na zemi, kteří se snaží likvidovat oheň,“ popisuje pilot situaci u Hřenska.

Deset až dvanáct shozů za hodinu

Posádku vrtulníku tvoří pilot, kopilot, palubní technik a profesionální armádní hasič, jehož úkolem je koordinace s velitelem zásahu na zemi. Obě posádky armádních vrtulníků provedou denně kolem sta shozů a jedna cesta jim zabere od dvou do pěti minut. Velkou výhodou je podle druhého pilota majora Michala Janečka blízkost Labe. „Díky tomu zvládneme deset až dvanáct shozů za hodinu. Denně tak strávíme ve vzduchu zhruba kolem pěti hodin,“ poznamenal druhý pilot.

Oba piloti označili při hašení přesnost jako nejdůležitější faktor. Nalétnout musí nad kraj požáru, ideální pozici ke shozu upravuje palubní technik, který se dívá z otevřených dveří vrtulníku a naviguje pilota na správné místo. Nepřístupný a členitý terén likvidaci požáru komplikuje. „Můžeme shazovat z 15 metrů, ale pokud jsme nad stromy jako tady, nejde to moc udržet. Bezpečnost je samozřejmě na prvním místě,“ uvedl Petrů.

V krizové situaci je nasazena armáda

Armádní piloti považují situaci na Děčínsku za velmi kritickou. Svědčí o tom i množství nasazených hasičských strojů.

„Běžně civilním hasičům s likvidací požáru armáda nepomáhá, protože to zvládají vlastními silami. Pokud je požádána o pomoc armáda, vždy se jedná jednoznačně o krizovou situaci. A tady bylo opravdu zle,“ popisuje Michal Janeček a dodává, že slouží u letecké záchranky a zranění, se kterými se setkává, bere jako práci. „Tohle je ale něco úplně jiného a jako laik mohu říci, že nic podobného jsem nikdy neviděl.“

ZÁKLADEM ÚSPĚCHU JE DRIL

Na 20 členů MCTs (Movement Control Teams) neboli jednotek zabezpečení přeprav se zúčastnilo jednoho z nejnáročnějších výcviků v oblasti vojenské dopravy. V Boleticích si v rámci cvičení vyzkoušeli, jak navádět vojenskou techniku na železniční vozy, jak provádět průzkum dopravních komunikací nebo jak postavit rampu na železnici. Prošli také kurzem přežití.

Že o nich slyšíte poprvé? Tyto jednotky slouží k zabezpečení přepravy a jsou důležitou součástí při vojenských operacích, ve kterých se lidé, vojenská výzbroj, technika a ostatní zásoby přemísťují z místa vykládky do určených prostor operace v zahraničí. Jde o takzvaný proces RSOM (Reception, Staging and Onward Movement). Jejich úkolem je například řídit dopravní uzly a působit na nich jako tým, zabezpečit si vlastní podporu a komunikaci nebo umět předvídat a poradit si s nečekanými překážkami. Součástí třídenního výcviku byly hlavně tyto úkoly, ale došlo i na kurz přežití – stavěli si třeba přístřešek v lese.

Časový limit 30 minut

Jednotka nejdříve prošla teoretickou částí výcviku, seznámila se s bezpečností a druhý den je čekal těžký úkol. „Na výstavbu univerzální nakládací ocelové rampy (UNOR) na železnici má jednotka o 13 lidech časový limit 30 minut. Ve své podstatě je to takové dospělácké Lego, protože vše do sebe musí perfektně zapadat,“ popsal úkol vedoucí řízení cvičení podplukovník František Hrách z Agentury logistiky. Celá konstrukce váží téměř čtyři tony, přičemž nejtěžší část váží 170 kilo a musí ji nést šest vojáků. Celková nosnost rampy je až 45 tun. „Nejdříve se vyrovná podloží okolo kolejnic pomocí

šterku, na který se pokládají dřevěné prachce. Následně se sestaví jednotlivé části rampy včetně nájezdů a pojezdových částí, vše doplní aretační tyče nebo spojovací prostředky,“ popsal složitý proces podplukovník Hrách.

„Je to fyzicky velmi namáhavý výcvik, protože výstavba rampy je opravdu vyčerpávající. Fungovali jsme ale velice dobře,“ zhodnotila výkon nadporučice Naďa Kellnerová z Regionálního střediska vojenské dopravy Olomouc. Jednotka si také vyzkoušela navádění vojenské techniky na železniční vozy s následným sjezdem vozidel po rampě, což je další z profesních dovedností příslušníka MCTs.

A fakta

Jednotka zabezpečení přepravy (Movement Control Team – MCT) byla vytvořena na základě nařízení náčelníka Generálního štábu AČR v roce 2005. Hlavním důvodem vzniku bylo poskytnutí logistického zabezpečení, koordinace a přeprav jednotek, techniky a vojenského materiálu v rámci mnohonárodních spojeneckých úkolů oblasti Area of Responsibility (AOR) s pohotovostí do 180 dní v rámci procesu RSOM.

Každý příslušník MCT musí být vybaven ochrannou balistickou vestou s přilbou a osobní zbraní. Jelikož se pohybuje po dopravních komunikacích, tak na sobě musí mít reflexní označení společně se soupravou pro řízení provozu. Také spojovací prostředky a přenosný notebook, navigaci, stan a ženijní nářadí.

Průzkum terénu, ošetření raněného i vyproštění vozidla

Šest týmů, zadané souřadnice a mapa – poslední den se jednotka věnovala průzkumu pozemních komunikací. Ten je v praxi důležitý hlavně proto, aby velitelství dostalo informace o pohybu vojsk důležitými dopravními uzly. Každý tým měl podle zadaných souřadnic provádět průzkum trasy, mostů, podjezdů, stavu komunikace nebo určit nebezpečná místa. „Plnili jsme i další úkoly, jako třeba ošetření raněného, dále pak vyprošťování vozidla nebo překonání zátaras,“ popsala své zkušenosti nadporučice Kellnerová.

„Museli jsme se vypořádat nejen s odbornou a praktickou přípravou, ale také se simulací bojového stresu, se kterým byla například spojena rychlá výstavba přístřešků v lese. Pak jsme v nich měli strávit tři noci. Vzhledem k tomu, že právě udeřily v Boleticích bouřky a téměř každodenní déšť, nešlo opravdu jen o nějaké kempování. Museli jsme se vypořádat se situacemi, které nebyly komfortní, obzvláště ne pro ženu,“ zdůraznila nadporučice Kellnerová.

Výcviku se zúčastnili také příslušníci regionálních středisek vojenské dopravy Olomouc a Hradec Králové a dále pak z Praporu podpory nasaditelných sil Rakovník. Jednalo se nejen o výcvik, ale i o národní certifikační cvičení pro vyčleněné příslušníky do MCT Úkolového uskupení AČR V4 EU BG 2023-1. Hlavním organizátorem byl odbor vojenské dopravy Agentury logistiky a Regionální středisko vojenské dopravy Plzeň.

Text a foto: kpt. Jakub Moravec

Vyprošťování vozidla

Poskytnutí první pomoci raněnému

Jeho blues zní tak, jak ho známe jen ze starých nahrávek černošských mistrů

RÁD BY ZAHRÁL VOJÁKŮM V MISI

Matěj Ptaszek se blues věnuje profesionálně od roku 2004. Patří mezi světovou špičku hráčů na foukací harmoniku a jako první Čech v novodobé historii byl pozván firmou Hohner (výrobce harmonik) na World Harmonica Festival 2009, na kterém účinkoval a kde byl vyhlášen objevem roku. O deset let později vystoupil na pódiu Národního divadla v Praze jako historicky první bluesový hráč a zpěvák. Napsal přelomovou a obsáhlou učebnici Foukací harmoniky a podílel se na vzniku hudby k filmu režiséra Ondřeje Trojana Občanský průkaz. Nám popsal nejen svůj vztah k armádě, ale také zkušenosti ze svých cest, například z obávaného Medellínu, kde působil drogový kartel Pabla Escobara.

Matěji, můžeš nám představit svou tvorbu a úspěchy?

Mám v životě štěstí, že se mohu živit tím, co mě naplňuje a baví. Původní profesí jsem vyučený fotograf s maturitou z umprumky, ale žívím se hlavně, i když to pro někoho bude znít bizarně, foukací harmonikou, která je mou životní vášní. Od roku 2009 jsem reprezentantem firmy Hohner, roku 2012 jsem se v mezinárodní anketě časopisu Tvoj Blues umístil na patnácté příčce nejlepších bluesových harmonikářů světa. Lidé mě mohou znát z filmu Občanský průkaz Ondřeje Trojana, aneb Dobré ráno blues. Mou další profesí je psaní a hudebně zaměřená publicistika pro magazín aktivních muzikantů Frontman. Během patnácti let mám na kontě pět oficiálních CD, tři hudební

učebnice, podíl na hudbě k zmíněnému filmu Občanský průkaz a k seriálu Boží mlýny Jana Hřebejka a také dvě reportážní knihy, z nichž ta druhá s názvem Reportáže z rozervaného ráje se roku 2019 probojovala do úzké nominace tří nejlepších autorů Ceny Zikmunda a Hanzelky Cestopis roku.

Je zajímavé, kde všude jsi žil. Jak se kluk z České republiky dostane k životu v Medellínu?

Moje žena vystudovala španělštinu na univerzitě v Krakově a po pětileté zkušenosti života ve Španělsku v ní roky hlovala představa zkusit bytí v Jižní Americe. Já jsem pro změnu jako malý harant ještě za bolševika v kině viděl dobrodružnou komedii Honba za diamantem.

A od těch osmi let jsem snil o dobrodružství ve třetím světě. Nakonec se nám oběma dobrodružství splnilo a žili jsme střídavě v Ekvádoru a Kolumbii 38 měsíců s tím, že ještě předtím jsme se dva měsíce toulali s batohy na zádech Střední Amerikou od Mexika až po Panamu, kdy jsme dost času strávili v divoké Guatemale a drsném Salvadoru. Byla to fantastická životní škola.

V kolumbijském departementu Antioquia, kde jsi dvacet měsíců žil a pracoval coby bluesman, je největším městem neblaze proslulý Medellín, který známe ze seriálu Narcos. Zažil jsi někdy vypjaté situace?

Jó, zažil jsem například v Kolumbii na silnici mezi Cartagena a Medellínem zásah kolumbijských armádních jednotek proti povstalcům z ELN neboli Národní osvobozené armády. Rovněž mám za sebou coby spisovatel a fotograf reportáž z nebezpečné vesničky Ochali, která je známá obávanou guerillou FARC. Tam to našťástí tehdy dobře dopadlo, ale dodnes se mi mírně rozklepou kolena, když si na to vzpomenu, protože to bylo ještě před podpisem mírové dohody. Taky mě speciální jednotka GOE přinutila vymazat snímky z fotoaparátu, když jsem pořizoval reportáž z návštěvy kontroverzního exprezidenta země Alvara Uribeho. Rovněž jsem zažil příchod armády do kovbojské vesničky Concepcion, kde jsme žili s mojí paní na farmě obklopeni pumami, škorpióny, hady a jedovatými pavouky. Mě třeba v koupelně v ručníku ukrytý škorpión uštkl do očního víčka a od té doby mám zrak jako ostrůž (smích). Nebo mě třeba rozbolel zub a místní felčar mi jej vyléčil tak, že mi dotyčný kaz protáhl do běla rozžhaveným drátem a jako narkóza posloužil panák třtinové pálenky... Místního spoluobčana taky v hospodě neznámí vrazi před mnoha svědky zastřelili, a tak všechny farmy v okolí byly prohledávány po zuby ozbrojeným policejním komandem. A když venku v džungli ráno čůráš na palmu a najednou na tebe míří pět policejních pušek a ty nevíš, kterou rukou si ho máš držet a kterou se máš vzdávat, tak je ti jasné, že žiješ v jedné velké bláznivé komedii. Nebo jsme s naší medellínskou kapelou Pablo Blues Boys hráli na půdě antiocské univerzity koncert pro tři sta studentů amerikanistiky a hodinu po skončení koncertu na pódiu příznivci levicových guerill hodili tři ruční granáty. V Ekvádoru v horách na mě zase dvoumetrový obr alkoholik vytáhl nůž, tak jsem se na něj usmíval, předstíral jsem, že mám na zadku za opaskem pistoli, a s televizním úsměvem ho poslal do někam. Musím ale říci, že jsem se nikdy nebál, bral jsem to s nadhledem, neboť adrenalin byl hodně vysoký a na strach fakt nebyl čas (smích).

Co ti pomáhalo? Prý jsi jako základák sloužil u průzkumníků?

To je pravda. Před jednadvaceti roky jsem narukoval měsíc po maturitě do Prostějova a obdržel ČVO 104 (číslo vojenské odbornosti pozn. red.). Byl jsem tehdy se svými 165 cm bezkonkurenčně nejmenším průzkumníkem v AČR, a když mě mazáci viděli v obrovských maskáčích, jak se trápím se svou nadváhou na opičí dráze, tak jsem v mžiku vyfasoval přeždívkou Krteček. Byl jsem takovej maskot roty.

Jak na službu vzpomínáš a co ti do života dala?

Měl jsem kliku, že jsem na vojně potkal silné osobnosti, ať už to byl tehdejší energický velitel čtyř inženýr Lacko, který byl opravdu férový chlap s humorem, nebo bezvadnej poručík Boris Cehelský, který nikdy nekřičel a vše řešil se stoickým klidem, i výborná věděčka Patrik Štíbr a Robert Chudý, který byl o několik let později nasazen v Afghánistánu a byl bohužel

Na farmě v Kolumbii

zákeřnými teroristy z Tálibánu těžce zraněn. Chtěl bych ještě zmínit velitele velitelské roty v Táboře u 42. mechny kapitána Kremlíka, který i když mě mohl poslat do basy a udělat mi ze života peklo, tak to nikdy neudělal a vždy se ke mně choval s humorným odstupem, když mi říkal, že jsem nepoučitelný intelektuál (smích). V Táboře byli i manželé Fuchsovi. On byl kapitán a ona nadporučice. Oba dva moc hodní lidé, kteří se k základákům chovali velmi lidsky. Rovněž bych chtěl zmínit praporčíka Vašinku, veterána z Libye a Bosny, který nesnášel salutování, a vojáci mu museli civilně říkat dobrý den. To byl taky výbornej chlap. Skvělejší byl i praporčík Havrlant, ostřílený veterán, který nikdy nebuzeroval a s nímž jsem hlídal jeden nejmenovaný strategický objekt v centru Prahy pár měsíců po jedenáctém září. Vojna mi dala do života tři základní věci: Nepodělat se ve vypjaté situaci a zachovat si chladnou hlavu. Milovat svobodu a nezávislost. Mít respekt ke střelné zbraně a přistupovat k ní s vědomím, že může život zachránit i vzít... Vzpomínám na vojenskou službu v Prostějově a Táboře moc rád. Byla to totiž skvělá příprava na pozdější život v Jižní Americe.

Co tě v tomto roce čeká? Na co se mohou fanoušci těšit?

Jelikož jsem nejen koncertní, ale i studiový hráč, tak se lidé mohou, kromě koncertů našeho dua Ptaszek & Bužma – Blues and Gospel, těšit na foukací harmoniku na novém sólovém CD Petra Jandy, které vyšlo tento rok. Rovněž se má foukačka objevit letos na sólovém CD Prothea z kapely Dymytry či albu Jana Holečka, který hrával s Lubošem Andrštem, a Pavla Marcela, jenž je známý vynikající rocker z kapely Pumpa.

Matěji, máš ještě nějaké hudební sny a touhy?

Strašně rád bych někdy zahrál koncert pro naše vojáky, kteří slouží na misích v zahraničí. Myslím si totiž, že foukací harmonika neodmyslitelně k vojákovi patří. Stačí zabrousit do historie druhé světové války, kdy si na obou stranách konfliktu obyčejní vojáci v zákopech hráli na foukačku, aby alespoň na chvíli zapomenuli na utrpení. A na závěr rozhovoru bych chtěl poděkovat všem, kteří statečně pomáhají a zachraňují životy lidem v nebezpečných oblastech ozbrojených konfliktů.

Připravil Michal Voska, foto: archiv Matěje Ptaszka

Matěj ve filmu Občanský průkaz

VÝVOJ BEZPEČNOSTNÍHO PROSTŘEDÍ

Vývoj bezpečnostního prostředí ve světě včetně regionů nepříliš vzdálených neutváří povzbudivé vyhlídky na další vývoj a s ohledem na komplex rizikových faktorů a nejistot bude klást vysoké nároky na politické postoje a rozhodnutí zejména u států s podstatným vlivem na světové dění. Podívejme se na rozbor aktuální bezpečnostní situace, synergií hrozeb, na klimatické změny, ale i na možná východiska.

Snadnost, s jakou jsou v současné době světové mocnosti a další silné státy schopny vytvářet nové krize, neodpovídá deklarovaným úmyslům ohledně udržitelného rozvoje, tj. rozvoje lidské společnosti (hospodářského a společenského pokroku) se zachováním

životního prostředí. Namísto zlepšování vztahů mezi státy dochází k více či méně nekompromisnímu prosazování zájmů.

Vyhrocení vztahů mezi Západem a Ruskem a mezi USA a Čínou je dáno jejich geopolitickým soupeřením. Především pak obavy USA

z rostoucího ekonomického a vojenského potenciálu Číny vytvářejí předpoklady pro další zostřování vztahů. Do tohoto soupeření s Čínou bude pravděpodobně vtažena i značná část zejména evropských spojenců. K mimoevropským spojencům se bude řadit zřejmě Japonsko a Austrálie. Zejména první jmenovaná země by mohla v budoucnu sehrát významnou roli, a to díky své vyspělosti a značnému potenciálu v rozvoji nových technologií.

Jak tedy může vypadat naše nejbližší budoucnost?

Bez identifikace příčin současného stavu bude obtížné přijímat skutečně účinná opatření k zachování mírového vývoje, což je hlavní předpoklad pro zachování udržitelného rozvoje. Z tohoto pohledu mají selhání politiků a obecně diplomacie nedozírné následky a budou i nadále významným způsobem ovlivňovat vznik, řešení a dopady krizí, jejichž průběh a výsledek nemusí být zcela předvídatelný. Bylo by však jednoduché vše svalovat na politiky. Mnohem důležitější roli

ve skutečnosti sehrávají ekonomické a v politickém systému etablované skupiny, jež jsou schopny ovlivňovat reálný vývoj nejen ve svých zemích. Nemělo by být překvapením, že tyto skupiny uplatňují svůj vliv ke svému obohacení a posílení vlivu. Snaha o naplňování mocenských ambicí však vede také k válkám, které mají zničující dopad na obyvatele postižených států. Výsledkem jsou nejen značné oběti na životech, ale na dlouhou dobu paralyzované či tzv. zhroucené státy. Dalším důsledkem těchto konfliktů je nárůst nepřátelenských států a také vznik povstaleckých či teroristických aktivit. Pro celé lidstvo lze tyto konflikty přiřadit do dlouhé řady promarněných příležitostí.

Tendence vývoje

Doposud měla globalizace světové ekonomiky pozitivní vliv jak na ekonomiku samotnou, tak na vztahy mezi státy. Nyní vidíme opačné tendence. Namísto kultivování dobrých vztahů mezi hlavními hráči na geopolitické šachovnici začínají převažovat zájmy mocenské, živěné obavami z probíhajících změn ve prospěch Číny a de facto celé Asie.

Při odhadování dalšího vývoje bychom neměli zapomínat na historické zkušenosti a další dohledatelná fakta. Zde bych odcitoval odborníka na geopolitické prognózy George Friedmana, který ve své knize *Ohrožená Evropa* „varuje před ignorováním historických

zkušeností, opomíjením geografických reálií, ale i před zkreslováním výsledků ekonomického a technologického vývoje“. Jako zdroj pro získání relevantních informací lze jako další příklad uvést dílo Daniela Gansera, švýcarského spisovatele a mj. zakladatele a ředitele

Swiss Institute for Peace and Energy Research v Basileji, který se specializuje na dějiny po druhé světové válce. Jako příklad i doporučení pro přečtení některé z jeho prací bych uvedl knihu *Nezákonná válka*, v níž popisuje mimo jiné také konflikt v Sýrii. Při četbě této publikace dospěje zřejmě čtenář k poznání, že se o událostech odlišně dozvídal ze sdělovacích prostředků, a to mnohdy i od komentátorů, kteří měli vzbuzovat u posluchačů dojem zasvěcených odborníků.

Thúkydidova past

Také by se nemělo zapomínat na zkušenosti z historie, které jsou svou podobností s dnešním vývojem jasným varováním. Jedná se především o tzv. Thúkydidovu past, jež vychází z dějin peloponéské války (431–404 př. n. l.) a jejíž hlavní myšlenkou je neodvratnost války, pokud se vzcházející velmoc snaží vytlačit dominantní velmoc. Stejně jako dnes dochází k vytváření politicko-ekonomických bloků a spolenectví, tak i v minulosti se snažily jak Sparta, tak Athény získat na svou stranu co nejvíce spojenců.

Expanze Číny

V kontrastu s konfrontačním přístupem způsobujícím odstředivé tendence mezi státy

a národy však probíhají i projekty, jež mají za cíl posílit ekonomické a geopolitické postavení hlavních mocností. Tyto projekty jsou definovány tak, aby byly atraktivní i pro další státy a v případě úspěšné realizace významně přispívají ke globalizaci světové ekonomiky a dalších vazeb. Jedním z těchto významných projektů je Čínou organizovaný projekt Hedvábné stezky. Samozřejmě nejde jen o deklarovaný ekonomický přínos. Pragmatické a do značné míry pro Čínu úspěšné realizování ekonomických aktivit můžeme již nějakou dobu sledovat v Africe a Jižní Americe. Není tedy divu, že ekonomický vzestup Číny včetně této zahraniční expanze vyvolává nejen u USA vážné obavy z budoucího vývoje. Tyto obavy vyplývají také z rostoucí vojenské síly, která se stále více prosazuje zejména v Jihočínském moři v souvislosti s územními nároky Číny. Zde se již velmi otevřeně počítá se střetem USA a Čínou, zejména v případě, pokud se Čína rozhodne k násilnému ovládnutí Tchaj-wanu. Technologický vývoj Číny dokumentuje i její pronikání do vesmíru včetně používání nových zbraňových systémů a technologií, což je vnímáno jako další potenciální hrozba, a to nejen pro USA. Potvrzením zostřujících se vztahů mezi Čínou a USA jsou i stále častěji používané sankce, jež pravděpodobně

představují jistou přehru před dalšími kroky obou protagonistů.

Konflikt na Ukrajině

V současné době vyvolává obavy konflikt na Ukrajině. I zde však je nutno vzít v potaz uvedená slova G. Friedmana. V této souvislosti nás vedou události, které předcházely tomuto konfliktu, k zamyšlení, zda tento konflikt souvisí spíše s měnící se globální geopolitickou situací, či s rostoucí animozitou mezi Ruskem a Ukrajinou. Obě tyto verze však nelze jen tak jednoduše podepřít prokazatelnými argumenty. Ve světě různých zájmů zde působí různé mocné subjekty, ale stejně jako u probíhajícího konfliktu nelze přesně předvídat, jak vše dopadne a čí zájmy budou nakonec naplněny. Také může následovat otázka, zda to iniciátorům střetů stálo za to.

Otázkou je, jak konflikt na Ukrajině ovlivní nové rozložení sil. Je velmi pravděpodobné, že přinutí Rusko se ještě více orientovat na Asii, která tak bude profitovat z levnějších surovin a přinese jí to ekonomické výhody a posilování svého postavení ve světě. Zároveň však dochází ke strategickému příklonu Ruska k Číně, což může mít vzhledem k dalšímu odstředivému vývoji mezi Západem a Ruskem trvalejší charakter. Kromě ekonomických zájmů

tématem se může jednat o navýšení účinku použitých technologií nebo v případě klimatických změn o zvýšení ničivých dopadů na životní podmínky. Další hrozbou může být šíření ozbrojených střetů či sociální dopady zhoršující se ekonomické situace. Trendem současné doby je navyšování počtu i intenzity hrozeb a nutno říci, že za většinou z nich stojí aktivity či rozhodnutí lidí, formálně politiků. Je obtížné přesně vyjádřit, kdo a jakou měrou se o tento vývoj zasloužil. Z logiky věci lze obecně uvést, že jsou to aktéři, kteří jednájí ve svůj vlastní prospěch a mají dostatečný vliv, aby prosazovali své zájmy.

Ve světě se odehrává neustále řada událostí, kterým není vzhledem k probíhajícímu konfliktu na Ukrajině věnována patřičná pozornost. Jen v souvislosti s geopolitickým vývojem lze uvést řadu hrozeb. Kromě možného rozšíření vojenského konfliktu na Ukrajině v oblasti euroasijského regionu se jedná např. o vývoj v Turecku. Vedle mocenských a územních ambicí a snahy získat širší přístup k surovinám je potřeba vzít v úvahu i zhoršující se ekonomickou situaci v zemi. Samostatnou kapitolou je členství Turecka v NATO

těžít v souvislosti s konfliktem na Ukrajině nejen z toho, že odvrátil pozornost od jeho aktivit, ale také z nových příležitostí, jak získat moderní zbraně, kterých nejen na Ukrajině přibývá.

Co bude následovat, až se některé hrozby začnou navzájem ovlivňovat a díky popsané synergii zesilovat a bude překročena hranice, kdy daný systém ještě nějak funguje? Může se stát, že většinu našich zdrojů vynaložíme na prosazování mocenských zájmů a nezbydou v dostatečné míře na řešení krizí či jejich dopadů. Jako názorný příklad výsledku ozbrojeného konfliktu může posloužit situace v Libyi, Sýrii či Iráku.

Možná východiska

Bylo by jistě zajímavé řešení, kdyby se úsilí nejbohatších států zaměřilo vedle udržitelného rozvoje na Zemi na pronikání do vesmíru a vedlo to nejen ke snížení rizika vzájemného sebezničení, ale především k novým perspektivám lidstva včetně jeho záchrany před možnou zkázou na Zemi.

Jedním z přístupů může také být, že se zaměříme na zdokonalování fungování a na prospe-

bude sblížovat Rusko a Čínu rovněž sdílení více méně principiálně podobných rozporů a střetů se Západem. Je otázkou, které rozpory budou převažovat či budou zásadnější pro přetrvávající napětí. Kromě ekonomických a mocenských zájmů mohou hrát roli i kulturní rozdíly, jejichž význam popsal harvardský profesor Samuel P. Huntington ve svém díle *Střet civilizací*.

Klimatické změny, nemoci

Jako by toho nebylo málo, co si člověk sám nadrobil, přichází stále více znepokojivých zpráv ohledně důsledků klimatických změn. V některých částech světa dochází s příchodem letního počasí k nárůstu teplot, které ohrožují zdraví a životy lidí. V dalších státech pak mají obavy ze zvyšujících se hladiny moří či šíření epidemií nových nemocí. Jedním z následků klimatických změn jsou migrační vlny, které mají potenciál rozvrátit i doposud stabilní politické a sociální systémy států západní Evropy.

Synergie hrozeb

Zpravidla se výraz synergie používá v souvislosti se společným a současným působením více složek, kdy dochází ke zvýšení či znásobení výsledného efektu. V souladu s probíraným

a jeho napjaté vztahy s Řeckem. Nelze rovněž nevidět i další rizika konfliktu v této oblasti. Kromě Turecka je to v podstatě celá oblast Blízkého a Středního východu, která je již nějakou dobu poznamenána permanentním napětím. Výrazně tomu přispívá situace ve státech jako Irák, Sýrie či Írán a důležitou roli zde sehrávají také Izrael a již zmíněné Turecko. Od Turecka směrem k našemu území se může stát dalším ohniskem oblast Balkánu, a to zejména kvůli neakceptování samostatnosti Kosova ze strany Srbska či nacionalistickým tendencím Srbů v Republice srbské, která je součástí Federace Bosny a Hercegoviny. K dalším hrozbám, které jsou na vzestupu, lze přiřadit také terorismus, který může

ritu vlastní civilizace a k těm ostatním budeme přistupovat s respektem, snahou o spolupráci a udržování dobrých vztahů. Značný vliv na výspělost civilizace, a tedy i na její odolnost bude mít nadále rozvoj technologií, který je v současné době důležitou prioritou pro ekonomicky vyspělé státy. Dosažené výsledky výrazně ovlivňují nejen ekonomickou konkurenceschopnost, ale předznamenávají i vyhlídky v rámci nového mocenského uspořádání ve světě.

Text: Ing. Pavel Lipowský – odbor strategického rozvoje sekce obranné politiky a strategie MO, foto: Gerd Altmann, Wikimages, Andy Leung, Alexas Fotos (Pixabay)

NEJEN MOTORKÁŘI PODPORUJÍ VOJENSKÝ FOND SOLIDARITY

Bikers for Veterans – Beneficial Ride 2022 je název akce, jejíž další ročník si dal za cíl přispět na konto Vojenského fondu solidarity, a podpořit tak vojáky v nouzi. Letos se do ní zapojilo bezmála dvě stě motorkářů z celé České republiky a ani tentokrát nechyběla brigádní generálka Lenka Šmerdová, která se na jednom ze silných strojů sama svezla. Fond podporují i vojáci a občané při řadě akcí v celé České republice.

Beneficial Ride 2022 podpořila řada motorkářů, pro které je pomoc druhým samozřejmostí. Kolona odstartovala v Praze-Letňanech a až do cíle – Vojenského technického muzea v Lešanech – ji doprovázela Policie České republiky, Hradní stráž a samozřejmě i Vojenská policie. S organizací pomohlo i Komunitní centrum pro válečné veterány v Praze, kluby Army Raiders a Black Dogs. Prostory v Lešanech poskytl ředitel Vojenského historického ústavu Praha brigádní generál Aleš Knížek. Díky tomu byla jízda zakončena stylově a motorkáři si mohli zajímavé expozice muzea také prohlédnout.

Význam benefiční jízdy shrnul hlavní organizátor Pavel Pokora. „Dnes se koná již třetí ročník této charitativní akce. Ta vznikla s cílem založit tradici, při níž by motorkáři podporovali válečné veterány formou charitativní vyjížděky

tak, jak se to děje v řadě dalších zemí. Loni se kvůli covidu jelo individuálně, a i přesto se podařilo vybrat 20 tisíc korun. Nyní se zde opět scházíme společně a vyjadřujeme tak podporu těm, kteří se zbraní v ruce bránili naše hodnoty na zahraničních misích,“ uvedl.

Na jeho slova navázala brigádní generálka Lenka Šmerdová, předsedkyně výboru Vojenského fondu solidarity, která poděkovala všem přítomným za podporu. „Díky lidem, jako jste vy, dokáže Vojenský fond solidarity pomáhat vojákům, k nimž osud nebyl spravedlivý. Ta pomoc je významná a já jsem za to moc vděčná,“ uvedla v projevu.

Podpora vojáků i občanů

Příležitost zapojit se a podpořit vojáky se naskytl i návštěvníkům 102. českého derby v prostorách Chuchle Arena Praha. Absolutní

vrchol dostihové sezony byl umocněn přítomností profesionálních vojáků a pracovníků resortu obrany. Prezentáční a náborová akce pod názvem Dostihový den s Armádou ČR nabídla veřejnosti to nejzajímavější z činnosti ozbrojených složek. Ani zde nechyběla možnost fond podpořit.

Poděkování za podporu fondu se dostalo i vojákům, například příslušníkům Agentury logistiky a 26. pluku velení, řízení a průzkumu, kteří, stejně jako řada jiných, pravidelně přispívají do fondu a dokazují tak, že jim není osud ostatních lhostejný.

Strakoničtí vojáci stříleli rakety nad Baltem

CÍL ZNIČEN!

Bojovými střelbami z protiletadlového systému 2K12 KUB CZ završili strakoničtí vojáci svou účast na mezinárodním cvičení Ramstein Legacy 2022 v Polsku. Vypálili celkem 12 raket na bezpilotní prostředky, které jim simulovaly útok nepřátelských dronů. Jejich výkon při střelbách sledoval například zástupce velitele aliančního velitelství vzdušných sil (HQ AIRCOM) generálporučík Pascal Delerce nebo velitel českých Vzdušných sil AČR generálmajor Petr Mikulenka.

„Vojáci vedli palbu na vzdušné cíle s označením MJ-7 Szogun. Jedná se o bezpilotní prostředky s rozpětím tří metrů a nízkou radiolokační odraznou plochou. Do vzduchu se dostávají pomocí speciální odpalovací rampy a průběh letu je koordinován z řídicího centra,“ upřesnil podplukovník Jaroslav Sekanina, velitel 251. protiletadlového raketového oddílu, který českým vojákům na cvičení v Polsku velel a řídil střelby dvou baterií.

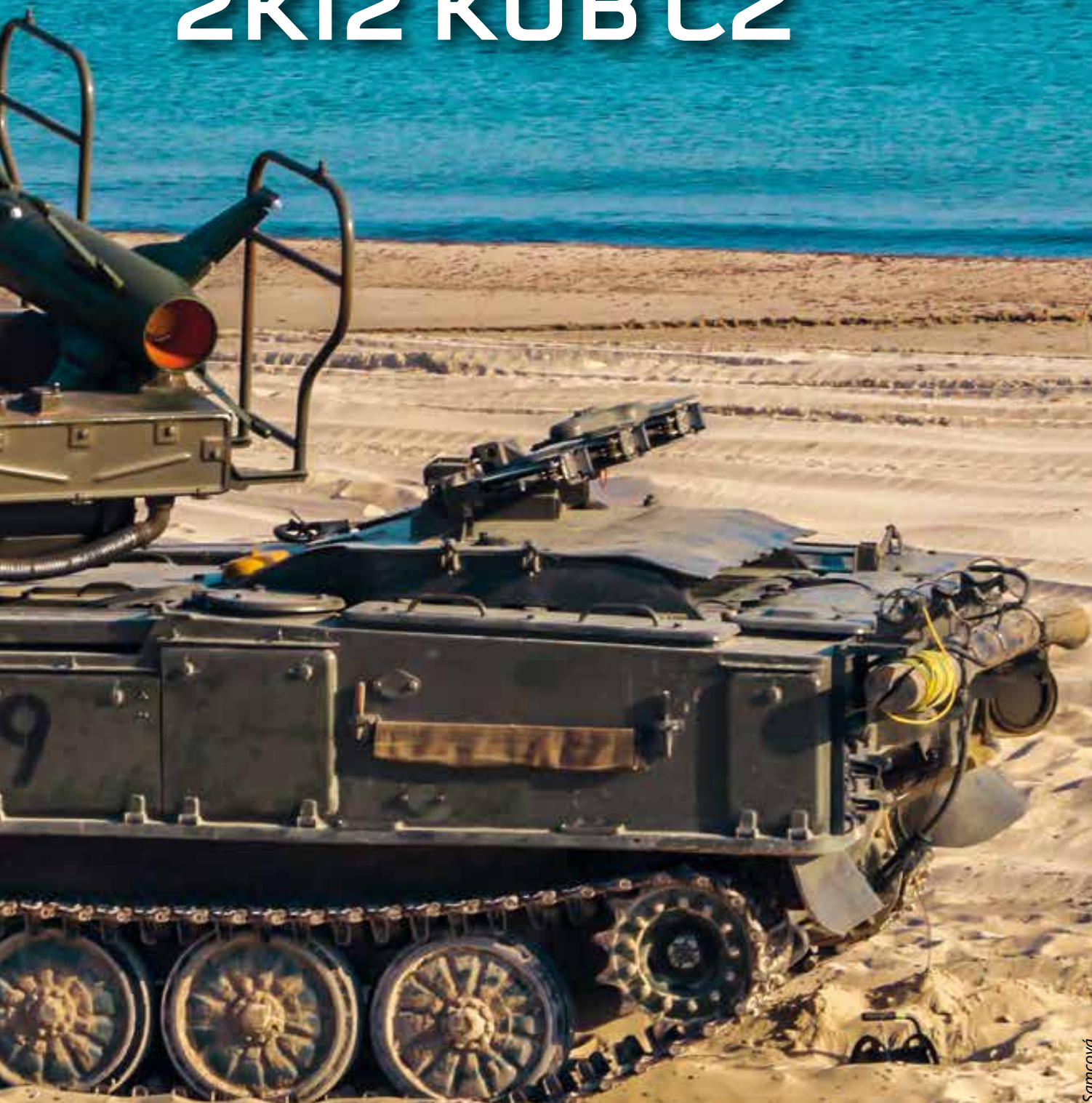
Během střelby byla simulována situace, kdy skupina nepřátelských dronů útočí na jednotky pozemní protivzdušné obrany. Vojáci museli v poměrně krátkém časovém rozmezí zachytit cíl, zjistit, jestli je nepřátelský, a vést na něj palbu. Střelecká úloha byla o to zajímavější, že počet cílů byl vyšší než počet střelejících jednotek. Vojáci v podstatě i soupeřili, která jednotka bude rychlejší a sestřelí více cílů.

PROTILETADLOVÝ SYSTÉM 2K12 KUB CZ

Bojové střelby z protiletadlových kompletů se uskutečnily na polském polygonu Ustka na pobřeží Baltského moře. Dalšími spojenci, kteří zde stříleli ze svých systémů, byli Poláci, Slováci, Francouzi a Britové.

Most mezi generacemi

Protiletadlový raketový komplet 2K12 KUB bude v letech 2025 až 2026 nahrazen generičně novým systémem SPYDER. „Výcvik na systému 2K12 KUB pro nás představuje most mezi generacemi. Co se vojáci naučí na systému KUB, mohou velmi dobře použít při přeškolení na nový systém SPYDER. Základní fyzikální principy, architektura a zčásti i způsob použití jsou u obou systémů srovnatelné,“ potvrdil vrchní praporčík 251. oddílu František Hammerbauer. „Vycvičení a motivování vojáků jsou pro úspěch v boji přinejmenším stejně důležité jako zbraňový systém či rakety. Při bojových střelbách získávají cenné zkušenosti, ke kterým by se jinak nedostali,“ dodal vrchní praporčík oddílu. Samotným střelbám předcházelo taktické cvičení, při kterém se protiletadlovci zdokonalovali v boji se vzdušným protivníkem. Čeští vojáci z 251. protiletadlového oddílu využili možnosti alianční spolupráce a společně se Slováci vytvořili smíšené bojové uskupení protivzdušné obrany. Zatímco česká jednotka cvičila se systémem 2K12 KUB, slovenští kolegové jí poskytli ochranu se systémy IGLA.

Dvě jednotky ze Strakonice

Cvičení Ramstein Legacy 2022 neprobíhalo jenom na území Polska, ale také v Litvě, Lotyšsku a Estonsku. Armádu ČR i strakonický pluk reprezentovala kromě 251. oddílu také protiletadlová jednotka, jež je v současnosti nasazena ve prospěch představené přítomnosti NATO v Pobaltí. Tato jednotka absolvovala střelby se systémy RBS-70 v Lotyšsku.

„V letošním roce náš pluk prochází nejintenzivnější přípravou od svého vzniku. Zvyšujeme četnost výcviku jak doma, tak i v zahraničí. Příkladem je naše nasazení v alianční misi představené přítomnosti v Litvě nebo účast na cvičení Ramstein Legacy. Zintenzivnili jsme výcvik zaměřený na protiletadlovou obranu manévrujících vojsk při cvičeních Saber Strike/Resolute Effort a Swift Response. Jednotky pluku jsou připraveny plnit úkoly podpory pozemních sil, Národního posilového systému protivzdušné obrany ČR i alianční závazky. Naše výkonnost je srovnatelná se zahraničními jednotkami. Jsem velmi spokojen s motivací a nasazením všech vojáků,“ zhodnotil velitel 25. protiletadlového raketového pluku plukovník Luděk Teger.

*Autor: kpt. Jana Samcová,
tisková a informační důstojnice 25. protiletadlového
raketového pluku*

VLÁDA POVĚŘILA MINISTRYNI OBRANY JEDNÁNÍM

O POŘÍZENÍ BVP CV90 A LETADEL F-35 LIGHTNING II

Česká vláda udělala zásadní rozhodnutí v oblasti akvizic a modernizace Armády ČR. Kabinet v červenci letošního roku rozhodl o zrušení tendru na bojová vozidla pěchoty (BVP) a následně pověřil ministryni obrany Janu Černochovou, aby zahájila jednání se švédskou vládou o pořízení bojových vozidel CV90. Ministryně rovněž dostala mandát pro jednání s americkou vládou o nákupu víceúčelových nadzvukových letounů F-35 Lightning II. Tuto techniku používá řada spojenců ČR v NATO a EU, díky čemuž modernizace posílí spolupráci a sníží náklady na opravy a potřebnou údržbu.

„Dnešní den je pro budoucnost armádních akvizic naprosto zásadní. Vláda rozhodla o zrušení tendru na BVP a pověřila mě, abych vyjednávala s vládou Švédského království o pořízení švédských bojových vozidel CV90. Dalším bodem jednání byla budoucnost českého nadzvukového letectva. Byla jsem pověřena sestavit meziresortní vyjednávací tým a začít jednat s vládou Spojených států o nákupu dvou letek, tj. 24 kusů, víceúčelových nadzvukových letounů F-35 Lightning II,“ uvedla po skončení jednání ministryně obrany Jana Černochová.

F-35 Lightning II

F-35 Lightning II je nejmodernější víceúčelový letoun 5. generace, který poskytne armádě široké spektrum schopností zaručujících naši bezpečnost. „Naše rozhodnutí pro tuto volbu vychází z analýzy armády, která jasně říká, že jen nejmodernější stroje tzv. 5. generace mohou obstát i na bojištích budoucnosti,“ říká Jana Černochová.

Víceúčelové nadzvukové letouny F-35 řeší problém nadzvukového letectva na desítky let dopředu. „F-35 Lightning II bude i po roce 2040 technická špička, zatímco stroje takzvané 4,5. generace tou dobou budou zastaralé. F-35 navíc není jen stíhací letoun. Jde o létající velitelské středisko představující kombinaci stíhacího letounu, prvku protivzdušné obrany, špičkového výzvědného a komunikačního pracoviště a zároveň je součástí široké sítě internetu strojů včetně bezpilotních prostředků. Tudíž dokáže provádět i úkoly, které jsou zcela mimo možnosti

současných strojů,“ vysvětluje náčelník Generálního štábu AČR generálmajor Karel Řehka, proč armáda toto řešení preferuje.

CV90

V případě bojových vozidel pěchoty vláda rozhodla o zrušení výběrového řízení na pořízení této techniky poté, co dva ze tří uchazečů odmítli přistoupit na nové podmínky. Z právní analýzy, kterou si Ministerstvo obrany nechalo vypracovat, vyplynulo, že v takovém případě je zrušení tendru jedinou možností.

Vláda se rozhodla situaci vyřešit jednáním se švédskou vládou o nákupu vozidel CV90. „CV90 je zavedená a bojem prověřená platforma. Tato vozidla používá řada evropských armád a rozhodla se pro ně i Slovenská republika, s kterou budeme naše jednání koordinovat,“ uvedla ministryně Černochová s tím, že od spolupráce se slovenskou stranou si vláda slibuje další úspory.

Text: redakce AR a army.cz

Příslušník Vojenské policie Olomouc rtm. Miroslav Kubec patří k nejlepším kulturistům světa

MR. UNIVERSE

Tato kulturistická soutěž je pořádána Národní amatérskou asociací kulturistů (IFBB). První soutěž se konala v roce 1948 a rychle si získala mezinárodní ohlas a uznání. Před pěti lety se soutěž rozdělila, i z logistických důvodů, na Evropu a USA. Rotmistr Kubec tak ovládl evropskou soutěž, která má ve světě jméno a mimo jiné je jejím pětinasobným vítězem i legendární Arnold Schwarzenegger. Ovšem nejen Kubec je úspěšným bodybuilderem, ale i jeho žena Denisa, taktéž příslušnice VP, která je pátá na světě v kategorii bikini fitness.

Co tě přivedlo k Vojenské policii a na jaké pozici nyní pracuješ?

K Vojenské policii mě v roce 2003 přivedla zejména vnímaná prestiž této jednotky a moje chuť zdokonalovat se ve všem, co dělám. Od svého nástupu jsem u Vojenské policie vystřídal několik pozic, od náčelníka pracoviště až po mé současné zařazení jako velitel směny.

Jak jsi začal s bodybuildingem?

Sportům se věnuji víceméně odmalička, jako každý kluk jsem začal s fotbalem a hokejem, ale také jsem dlouhá léta jezdil bicross a ve čtrnácti letech jsem získal titul mistr republiky. Poté již přišla řada na bojové sporty – judo, ultimátní zápasy a také s tím spjaté cvičení s činkami.

Posilování se věnuji od svých patnácti let. S opravdovým bodybuildingem jsem však začal později, svoji první soutěž jsem absolvoval v roce 2016 v kategorii Physique, kde jsem získal titul mezinárodní mistr ČR a následovaly mnohé další soutěže. Můj cíl byl jasný, přestoupím do kategorie „Kulturistika mužů“.

Jak vypadá moje příprava? Tomuto sportu musíš věnovat 24 hodin/7 dní v týdnu. Soutěžní přípravu, např. na jarní sezonu, která začíná v dubnu, začínám hned začátkem ledna. Spočívá hlavně ve striktním dodržování jídelníčku, kdy najíždím na sacharidové vlny, snižuji příjem tuků, zvyšuji příjem bílkovin (až na 3 – 4 g na 1 kg své hmotnosti) a s komplexními sacharidy „vlním“ dle aktuální formy. V tomto období neexistuje jediné vybočení ze stanoveného jídelníčku, tím je:

Snídaně – 1–2 celá vejce a 250 g vaječných bílků. Dopolední svačina – proteinová tyčinka, popř. proteinový pudink, olomoucké tvarůžky. Oběd – podle aktuálního příjmu sacharidů – brambory pečené v troubě a 250 g kuřecího nebo krůtího masa, které připravuji „na vodě“ nebo také v troubě či bez tuku na

pánvi + zelenina. Odpolední svačina – 250 g kuřecího nebo krůtího masa + zelenina, pečené brambory nebo rýže. Po tréninku dále následují dvě odměrky proteinu, většinou hydro, z důvodu jeho rychlejší vstřebatelnosti a rychlejšího dodání potřebných živin do svalu. Večeře – pro změnu opět 250 g masa se zeleninou. Na samotný závěr dne, těsně před spaním, ještě 250 g nízkotučného tvarohu. A takto každý den, až do cca 14 dnů před soutěží, kdy vyřazují mléčné výrobky. Jinak je to jídelníček celkem pestrý, protože pokaždé použiji jiné koření (smích).

Musím dodat, že v mimosoutěžním období si občas zmrzlinu nebo klasické jídlo dám, ale po těch letech, kdy si hlídám stravu po celý rok, mi klasické jídlo nedělá moc dobře, zkrátka, tělo si odvykne.

A jak vypadá jídelníček před závodem?

Když je soutěž např. v sobotu, mám denní příjem sacharidů do středy 30 až 50 g denně, bílkoviny do úterý 400 g, středa 350 g, to vše již bez zeleniny a odpoledne ve středu vyřazují veškerou sůl. Taktéž do středy zvyšují příjem vody, a to na 4 až 6 l. Ve čtvrtek zvýším příjem sacharidů na 150 – 200 g, bílkoviny 300 g a voda již pouze 1,5 l na den. V pátek opět navýším sacharidy na celkový příjem cca 400 g, to aby byly svaly plnější. Maso už jen 300 – 500 g, tento den již omezují bílkoviny. Tento týden je pro mě snad nejhorší z celé přípravy a říká se mu superkompenzace.

Konečně přichází samotná soutěž a s tím spojená registrace a vážení, kdy se musím vejít do váhové kategorie do 90 kg, pak čekání, až přijde řada na moji kategorii, kdy se dojdám rýžovými chlebíky s jednoduchými cukry – marmeláda, sušené ovoce, a půl hodiny před vystoupením mě vždy čekají slané brambůrky, ty stáhnou poslední zbytky vody z podkoží.

Pokaždé si říkám, už nikdy, ale stačí vystoupit na stage a vše je jinak a chci znova. Opět posunout hranice a být na další soutěži lepší, větší, lépe připravený.

Co vše předcházelo Mr. Universe?

V tomto roce se mi celkem dařilo, povedlo se mi získat titul Mistr Čech v kulturistice do 90 kg, Mistr Čech v kulturistice Masters a zároveň Absolutní mistr Čech v kulturistice, dále Mistr České republiky v kategorii Kulturistika mužů do 90 kg a 2. místo v kulturistice Masters. Zároveň jsem se již podruhé nominoval na mistrovství Evropy, kde se mi v roce 2021 povedlo získat třetí místo. Na letošní Evropě mi medailové umístění uteklo, jak se říká lidově,

„o fous“ a obsadil jsem páté a čtvrté místo. Ale i tak jsem byl maximálně spokojený, můj cíl byl postoupit do finále, protože zde je konkurence opravdu obrovská a většinou první příčky obsazují (řekněme) profesionálové, kteří získali mnoho profi karet, ale do IFBB Elite Pro ne a ne přestoupit.

Prosím, popiš finále Mr. Universe – co jsi prožíval? Jaké byly tvé dojmy z celého dne? Jak je složité pro našince uspět v soutěži mezinárodního formátu a kdo tě podporoval?

Zlatý hřeb sezony měl teprve přijít, tím byla soutěž Mr. Universe v Praze, kam jsem se chys-

tal na soutěž v párech. Můj neskromný tajný sen byl tuto soutěž vyhrát, což se také povedlo. A zážitek? Každé vystoupení na stage je zážitek, ale když slyšíš své jméno na medailové příčce, a ještě té nejvyšší, to je nepopsatelný pocit. A můj další sen? Vyhrát mistrovství Evropy a poslechnout si naši krásnou hymnu na pódiu!

Pro tento sport potřebuješ samozřejmě podporu, bez té by to nešlo, protože si člověk sáhne až na samé dno. Za tuto podporu vděčím v první řadě mé manželce, taktéž příslušníci našeho Velitelství Vojenské policie Olomouc, ale i samotnému velitelství, kde mi je umožněno, pokud to služební povinnosti dovolí, účastnit se soutěží a řádně se na ně připravit.

Samozřejmě je to sport, takže výkon povolání pro mě je vždy na prvním místě, ale i tak bych rád poděkoval našemu veliteli, že mi je tohle vše umožněno. Budu se dál snažit hrdě reprezentovat VP a celou naši republiku.

Tvá manželka Denisa je také úspěšná bikini fitness závodnice. Jak jste se seznámili? Váš sen pro kulturistiku jsi v ní probudil ty? Připravujete se na závody společně?

Moje manželka si uznání opravdu zaslouží. Soutěží, a to celkem úspěšně, v kategorii bikini fitness, kde je v celkovém hodnocení na 5. místě na světě. I jí se podařilo vyhrát hezkou řádku soutěží a dovolím si hrdě říci, že je pravděpodobně úspěšnější než já. Byť je původním povoláním učitelka v mateřské škole, přivydělávala si jako obsluha v baru... Zřejmě náhoda tomu chtěla, no a jsme manželé (smích).

Samozřejmě i ona sportovala, v mládí se věnovala krasobruslení, později cvičila, to byl už jen krůček k jejím prvním soutěžím. Kdo jiný by měl pochopení pro strasti druhého než ten, kdo je zrovna taky na soutěžní dietě?! Takže na závody se připravujeme oba společně, ona ničí v trénincích mě a já na oplátku ji. Samozřejmě jen necvičíme, ale ve volném čase se věnujeme střelbě, tak je vlastně naše zaměstnání dalším koníčkem a naším splněným snem. Jsme velice rádi, že můžeme sloužit v tak prestižní jednotce, jakou Vojenská policie bezesporu je (čet. Denisa Kubcová je mladší inspektorka VP, pozn. red).

Jaké jsou tvé plány a ambice do budoucna?

Ambice do budoucna jsou jasné, nyní dám tělu tolik potřebný odpočinek (samozřejmě aktivní) a začneme se s manželkou společně chystat na další sezonu, která by měla přinést zisk její profi karty. Já zůstanu skromnější, čeká mne obhajoba titulu mistra ČR, vytoužený zisk mistra Evropy by mne velmi potěšil. Zůstávám však nohama na zemi a uvidíme, co sezona přinese.

Hlavní je pro tento sport zdraví, rodinná pohoda a určitá míra pochopení od ostatních. Pak už to jde samo. Rada na závěr pro vitalitu a pevné zdraví – důležitá je střídavá, pravidelná strava, pohyb a zase pohyb.

Připravila: nrtm. Klára Pomajbíková

Nová dýka jako ocenění pro studenta VSŠ a VOŠ MO v Moravské Třebové

ZÍSKÁ JI TEN NEJLEPŠÍ

Nejlepší student Střední vojenské školy v Moravské Třebové získal dýku, která byla autory pojmenována Minerva. Pomyslně se tak pokračuje v tradici, kdy i nejlepší studenti jednotlivých fakult Univerzity obrany jsou odměňováni nožem. Výrobce je stejný nožíř, který vyrábí i nůž Valkýra pro 601. skupinu speciálních sil Richard Příkazský. Autory designu jsou major Roman Hippík a major Petr Tatalák.

Návrh dýky vznikl z iniciativy majora Petra Tataláka, který je služebně zařazen na funkci náčelníka učební skupiny managementu a tělesné výchovy. Mimo tuto funkci je i jedním z vedoucích instruktorů boje zblízka Musado MCS, a tím pádem v oblasti boje zblízka i dlouholetým kolegou a přítelem majora Romana Hippíka. Za dobu, co se oba instruktoři znají, vznikla z jejich spolupráce řada chladných zbraní, z nichž nejznámější jsou nože Grifon, Grab nebo maličky Maut. Dýka Minerva je tak jejich dalším projektem. K tomu major Hippík dodává: „Tyto zbraně nevznikly jen díky společným zájmům, ale především zásluhou schopnosti Petra přesně vydefinovat požadavky na novou chladnou zbraň. V tomto případě zněl požadavek opět jasně: vytvořit zbraň, která by svým tvarem dodala vážnost slavnostnímu aktu při odměnění nejlepšího studenta čtvrtého ročníku,“ uvádí major Hippík, jehož tvorbu netřeba představovat. Autorsky je podepsán pod drtivou většinou nožů nejen v armádě, ale také u Policie ČR a dalších složek.

Pro inspiraci k vytvoření tvaru posloužilo autorovi návrhu hned několik předloh. V první řadě to byl samotný účel, a to reprezentativní provedení zbraně. Další předlohou se stal název podle římské bohyně řemesel, umění, moudrosti a války, tedy Minervy. Její patronace je totiž přesně v souladu s účelem, k němuž je dýka určena. V neposlední řadě se stala inspirací i již vyráběná dýka pro nejlepší studenty jednotlivých fakult Univerzity obrany, která je udělována nejlepším absolventům od roku 2019 a vyrábí ji firma Mikov, s. r. o. V tomto případě byl pro výrobu vybrán moravský nožíř Richard Příkazský, jehož jméno je již spojeno s dýkou Valkýra pro 601. skupinu speciálních sil z Prostějova. Finální podobu dotvořil major Hippík při semináři boje zblízka v Moravské Třebové, kterého se zúčastnilo přes 80 studentů. Pak už byl celý proces snadný. Nákres byl předán k zpracování a zanedlouho byl první kus dýky vyroben, a to včetně pochvy a dárkového, reprezentativního obalu. Cesta to nebyla jednoduchá, ale stála za to. A nejdůležitější je, že udělala radost tomu nejlepšímu studentovi, který v dýce získává nejen ocenění za své

skvělé studijní výsledky, ale i cenný a precizně zpracovaný nůž, jenž nemusí sloužit pouze jako dekorace.

TTD zbraně

Jedná se o celokovovou dýku se střenkami z materiálu G10 modročerné barvy. Na rubové straně je na jedné střeňce dělená mosazná

příložka, na které je vygravírován znak školy v Moravské Třebové. Čepel dýky je mečovitého tvaru se středovými odlehčovacími žlábkami po obou stranách. U vrcholů žlábků jsou značky autora a výrobce. Součástí dýky je stylová kožená pochva, se kterou je dýka vsazena do dřevěné etuje.

Připravil Michal Voska, foto: mjr. Petr Tatalák

Představujeme vojáky
aktivní zálohy a jejich civilní profese

STAROSTA ZÁLOŽNÍKEM

Četař Michal Boudný se narodil v roce 1978. Má dvě děti. Vystudoval vysokou školu právního zaměření. Dříve pracoval jako manažer zahraničního obchodu, nyní je již ve třetím volebním období starostou města Slavkov u Brna. Historicky se stal nejmladším starostou tohoto města, jehož partnerským městem je Darney ve Francii, kde 6 000 legionářů přísahalo věrnost československému státu.

„Slibuji, že svou funkci budu vykonávat svědomitě. Byť jsem zatím nejmladší starosta Slavkova u Brna, nejsem nejmladší starosta v republice,“ prohlásil starosta Boudný, když byl zvolen poprvé. Svůj slib poté již dvakrát zopakoval. V roce 2018 se nechal inspirovat bývalým primátorem Frýdku-Místku, který byl též v zálohách. „O zálohách jsem se dozvěděl již dříve, ale skutečnou inspirací mi byl bývalý primátor Frýdku-Místku. Bylo pro mne zajímavé i to, že jsou zde různé profese, ale všichni táhnou za jeden provaz. Jsou zde řidiči, učitelé, kněží, veterináři, ajťáci, zkrátka rozmanitá sestava lidí, kterým není lhostejné bezpečí v České republice,“ uvádí četař Boudný.

Svou roli sehrála i sázka s „Landákem“

Zprvu měl z kurzu základní přípravy obavy. Ne, že by měl špatnou fyzickou, ale náročné a dlouhé přesuny, spánkový deficit a také prostředí – to vše bylo samozřejmě úplně jiné než kancelář starosty. Nakonec věc rozpohybovala sázka s tehdejšími náměstkem ministra obrany a současným velvyslancem ČR při NATO Jakubem Landovským. Hecl se, začal se připravovat, Kurz základní přípravy zdárně dokončil, a sázku tak vyhrál. Nicméně Michal Boudný samozřejmě není v zálohách kvůli nějaké sázce, šlo o jeho vztah k armádě a i vlasti. „Vždy jsem svým kamarádům, vojákům a zálohákům tiše záviděl a litoval, že nejsem jedním z nich. Proto se sázka stala spíše symbolikou a já si splnil nejen svůj sen, ale беру to i jako poslání,“ uvádí Boudný.

Další aspekty jsou samozřejmě disciplína, pořádek, možnost si sáhnout na dno, zlepšení kondice a střelecké přípravy. A vzhledem k povolání starosty přivítal i možnost prostě „vypnout“. Nyní svoji motivaci modifikuje, i s ohledem na dění na Ukrajině, na „být připraven“.

Ohlasy okolí

Michalovi kamarádi z armády byli nadšení, rodina ale o poznání méně. Někteří jej pochvalně plácali po zádech, jiní se dotazovali, jestli se náhodou nenudí, že si musí hrát na vojáky. Celkově ale kladné ohlasy převyšují, a to i od samotných obyvatel Slavkova u Brna, kteří tak vědí, že jejich starosta není jen pomyslným představitelem města, ale i člověkem, který se kdykoliv zapojí do pomoci, když to bude potřeba.

Michalovou pozicí se stala bojová jednotka 74. lehkého motorizovaného praporu v Bučovicích. A to nejen vzhledem k dostupnosti, Bučovice má doslovně za kopcem, ale také díky znalosti prostředí, štábu, velení, které dlouho důvěrně zná. Je v hodnosti četaře, jako velitel družstva – střelec-operátor.

Jako starosta Slavkova v Darney vzdává hold legionářům.

Četnost cvičení

„Snažím se chodit třikrát ročně, sen je čtyřikrát, vše dle časových možností. Tři jsou dle mého názoru minimum, aby člověk nezapomněl. Týdenní cvičení se zdá být krátké, ale velitelé nám je dělají výživně a naplno. Čtrnáctidenní je úmorné, ale též má svůj smysl a význam. Zvláště při bivakováních venku na delší dobu,“ uvádí k rozsahu výcviku. A pokud se podíváme na reakce vojáků z povolání, pak je odpověď jednoznačná. „Pohlíží na nás s respektem, zejména u starších obdivují

bojeschopnost a tělesnou přípravu, což vzhledem k civilním profesím není samozřejmostí. Jsou si vědomi toho, že jsou amatéři z různých profesí a veškerou dřinu a dril absolvují dobrovolně. Též jsem se setkal s pár průzkumníky, kteří nás pozorovali se slovy: Ty v**e, to neděláme ani my...“ shrnul starosta a četař v jedné osobě Michal Boudný.

Připravil Michal Voska,

foto: Michal Voska a archiv Michala Boudného

Zveme vás na

FutureMED
2022

www.futuremed.cz

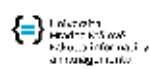
TRENDY
A TECHNOLOGIE
23. 9. 2022

ForFuture
24. 9. 2022

Fakulta informatiky a managementu
Univerzity Hradec Králové
Hradecká 1249/6, 500 03 Hradec Králové

Fakulta vojenského
zdravotnictví

Tradiční Bahna přilákala desetitisíce diváků

DEN POZEMNÍHO VOJSKA

Jedna z největších akcí, na níž má nejen armáda možnost prezentovat své schopnosti, techniku, výstroj a zbraně, se konala po dvouleté pauze. V roce 2020 její organizátoři od konání kvůli pandemii onemocnění covid-19 ustoupili úplně. Vloni se sice již uskutečnila, ale bez diváků a v omezeném rozsahu bez statických ukázek. „Nepřítomnost návštěvníků se na atmosféře loňského, pouze živě přenášeného ročníku značně podepsala. Přesto jsme zaznamenali na 35 tisíc unikátních přístupů k on-line přenosu,“ sdělil Stanislav Drábek z Nadace pozemního vojska.

Loňský ročník Dne pozemního vojska byl ale výjimečný i z jiného hlediska. Pozemní síly po mnoha letech změnily koncept dynamických ukázek. Bylo upuštěno od společné kombinované ukázky a defilé současné techniky AČR. Nově byla jednotlivá technika prezentována v oddělených přibližně desetiminutových blocích, bez náročných taktických scénářů. Důraz byl více položen na to, aby ukázka byla především divácky atraktivní, svižná a efektivní.

Ve stejném duchu se pozemní síly prezentovaly i letos, v sobotu 25. června, před více než 50 tisíci návštěvníky. Už samotné zahájení bylo něčím novým. Za účasti ministryně obrany Jany Černochové, generálporučíka Miroslava Hlaváče a mnoha dalších hostů provedly zahajovací salvu společně tank T-72M4 CZ a samohybná kanonová houfnice DANA. Modernizované tanky T-72M4 CZ se následně předvedly i ve společné ukázce se svými předchůdci, verzemi M1. Návštěvníci zblízka pocítili ohlušující sílu a tlakovou vlnu dvou desítek výstřelů ze 125milimetrového kanonu. Právě to byl záměr letošního ročníku – co nejvíce se návštěvníkům přiblížit. „Taktický námět jsme potlačili do pozadí a místo toho jsme upřednostnili ukázku schopností jednotlivých druhů zbraní. Jednotlivé scénáře se odehrávaly přímo před zraky diváků, kteří tak byli mnohem více vtaženi do děje,“ popsal jednu ze

změn pojetí Bahen velitel Pozemních sil AČR generálmajor Ladislav Jung. Stejně jako v předchozích třiceti letech se představila i historická vojenská vozidla. Bahna jsou jednou z mála příležitostí, kdy je možné vidět jindy pouze vystavenou techniku v pohybu. Nejstarší pojízdnou technikou letošní události byl autokar Walter z 20. let minulého století. Používal se ještě v roce 1938

k obraně státu. Byť nepatřil přímo do výzbroje tehdejší armády, pomáhal přepravovat příslušníky ozbrojených sborů na našich hranicích. Diváci měli také možnost zhlédnout legendární tank T-34 Žižka, který se podílel na osvobození Ostravy. Součástí programu byla i ukázka společného zásahu Policie České republiky a Vojenské policie, hašení lesního požáru nebo výcvik

psovodů. Letos měla veřejnost na Bahnech jednu z posledních možností prohlédnout si české bitevní vrtulníky Mi-24/35, které budou v příštím roce vyřazeny ze služby a nahrazeny vrtulníky společnosti Bell. Mi-24/35 ale kvůli deštivému počasí nakonec nevzlétly. Mezi novinky letošního Dne pozemního vojska patřila také prezentace vozidel libereckých chemiků CBRN firmy Iveco, která jsou

v současné době nejmodernější platformou v daném oboru. A především i zcela jinak pojaté závěrečné defilé techniky AČR. Vozidla se postupně seřadila ve středu prostoru pro dynamické ukázky a následně z nich sesedly jejich osádky. Vojáci vytvořili půlkruh v těsné blízkosti desítek tisíc spokojených diváků, kteří je odměnili zaslouženým potleskem. Ten patřil i generálu Jungovi, který při této

příležitosti právě před diváky obdržel pamětní medaili Československé obce legionářské a s Bahny se symbolicky rozloučil odjezdem z prostoru ukázek v tanku T-72M4 CZ.

*Text: kpt. Zuzana Králová, mjr. Ladislav Kabát,
foto: kpt. Karel Hausmajer, des. Vladimír Šandor*

Nová kniha vypráví o zkušenostech Petra Matouše, bývalého operátora 601. skupiny Speciálních sil AČR

NAVZDORY

Jediný a jedinečný příběh z neuvěřitelného života speciálních sil české armády. To je kniha Navzdory, jejímiž autory jsou současný poradce ministryně obrany podplukovník Petr Matouš a ředitel Památníku Lidice Eduard Stehlík. Kniha čerpá z jeho četných nasazení z misí, zejména pak v Afghánistánu. Jak autoři uvádí: „Eduard Stehlík dal knize život a Petr Matouš mu byl inspirací.“

„Rozhodnutí vydat knihu nemá žádnou zásadní hloubku. Prostě jsem se tak jeden den rozhodl a další týden jsme na tom začali pracovat. Teď, po vydání knihy, to částečně vnímám jako ukončení své bojovnické éry u speciálních sil,“ uvádí ke své knize Petr Matouš. Dlužno podotknout, že předmluvu ke knize napsal vrchní praporčík AČR Peter Smik. Čím je kniha zajímavá a jiná? „Kniha nejde pouze po povrchu, ale podkryvá prostředí speciálních sil a mindset jejich bojovníků,“ dodává Eduard Stehlík.

Řekli o knize:

Generálmajor Karel Řehka, náčelník Generálního štábu Armády České republiky. V české armádě působil jako velitel 601. skupiny speciálních sil generála Moravce a stál také v čele Ředitelství speciálních sil Ministerstva obrany. *V rukou držíte jedinečnou knihu, pozoruhodný příběh vyprávěný bez obalu a příkras očima vojáka speciálních sil, očima kluka, který šel za svým snem, očima muže, který pro svou vlast a spoluvojáky neváhal nasazovat vlastní život. Je to příběh společenství, jehož motto zní: „Dum spiro spero!“ a kde, jak autor v knize píše: „Jsme bez výjimky všichni chtěli být.“*

Plk. Ing. Michal Koudelka, ředitel Bezpečnostní informační služby 601. skupina speciálních sil byla a je nejen v bezpečnostní komunitě velkým pojmem. Armádní elita ověněná řadou mimořádných vojenských úspěchů v různých částech světa. Kniha Navzdory je jako tahle elitní jednotka. Je syrová, emotivní, poctivá a opravdová. Na příběhu jednoho z vojáků tohoto výjimečného uskupení se nám otevírá dosud utajovaný svět života mimořádných lidí, v mimořádných situacích

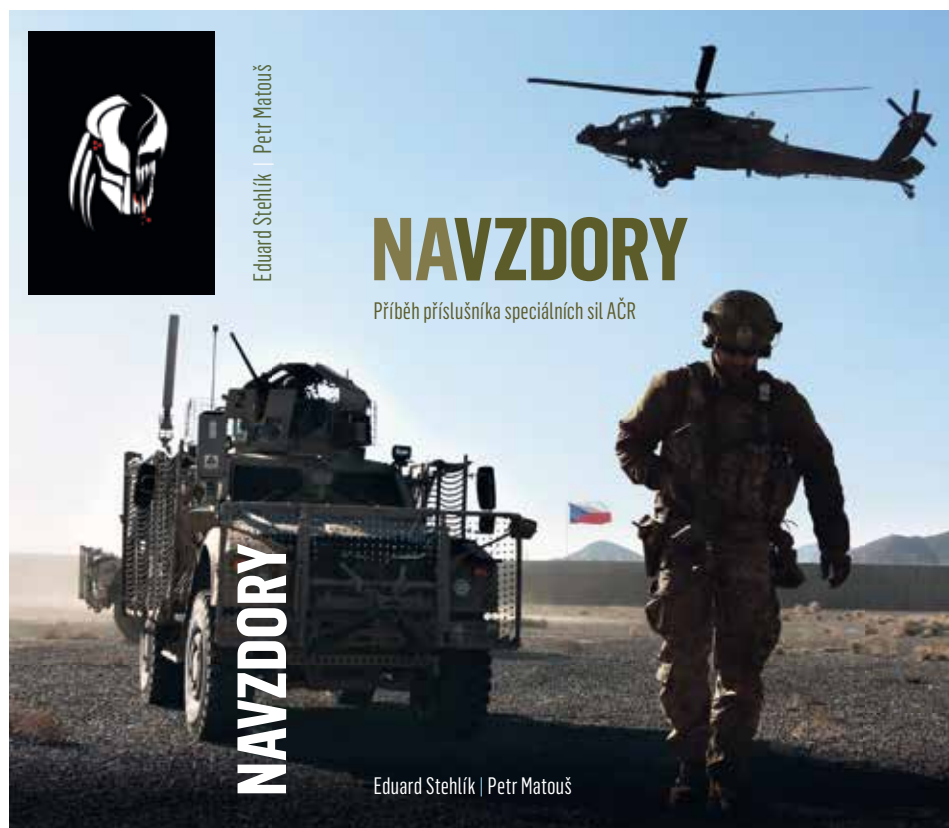
a s mimořádným vztahem jednoho ke druhému, a to vše rámováno nefalšovaným hlubokým vztahem k zemi, ve které jsou tito bojovníci doma. Na konci knihy zůstává čtenáři pocit hrůdy, že jsou mezi námi lidé, pro které není nic nemožné.

Knihu jako svoji první publikaci vydalo nakladatelství Hrot. Má 224 stran a obrazovou

přílohu. Zakoupit si ji můžete na stránkách navzdorykniha.cz nebo na e-shopech Marines shop a Selection Store.

Část zisku z knihy bude věnována na Vojenský fond solidarity a Nadační fond speciálních sil.

Text: Michal Voska, foto: archiv pplk. Petra Matouše

Základní kurz pro odstřelovače má nové absolventy

PŘESNĚ TREFIT CÍL

Celkem 13 profesionálů z útvarů a zařízení AČR převzalo certifikáty opravňující je k výkonu činnosti odstřelovače. Nejlepší z nich si odnesl navíc gravírovanou skleněnou plaketu udělenou skupinou odstřelovačů Střelecké školy Velitelství výcviku – Vojenské akademie (VeV-VA) posílenou i o externí lektory. Unikátní výcvik, který se koná jednou za dva roky, tak připravil další profesionály na střelbu na dlouhou vzdálenost a plnění náročných úkolů nejen u nás, ale i v zahraničí.

Právě skupina lektorů měla na starost organizaci a průběh kurzu Odstřelovač – základní kurz pro odstřelovače, který trvá celkem osm týdnů a stejně jako u kurzu Komando i jemu předchází výběrové řízení. Do tohoto kurzu postoupili profesionálové ze 43. výsadkového pluku Chrudim, 4. brigády rychlého nasazení Žatec a Vojenské policie.

Kurz je náročný především svou intenzitou. Jak teorie, tak i praxe se probírá do pozdních hodin. Účastníci jsou pod neustálým fyzickým a psychickým tlakem. Musí zvládat spoustu taktických návyků spojených především s přesuny, maskováním a taktickým nasazením. Pro přípravu odstřelovačů existuje spousta pravidel a podmínek. Pro laika nic neříkající údaje „Teplota 22, vlhkost 80. Rychlost 7 m/s, klesává,“ znamenají pro profesionály podstatné informace, na základě kterých si seřídí mířidla

svých pušek, respektive ovladači na optice pootočí tak, aby získaný údaj reflektoval se vzdáleností cíle. Jde o alchymii a přesný zásah není nic snadného. Ostatně o tom svědčí i náročná příprava, která zahrnuje teorii, praxi, ale i taktické dovednosti.

Dosažena úroveň prvního stupně

„Kurz je rozdělen na dva bloky po čtyřech týdnech, kdy v prvním měsíci je věnována pozornost střelecké části a v tom druhém taktické. K tomu jsou využívány jak střelnice, tak taktická Cvičiště vojenského výcvikového prostoru Březina, včetně dislokace jeho účastníků v prostoru srubového tábora,“ vysvětluje jeden z příslušníků střelecké školy a na otázku, co tedy vlastně odstřelovač AČR musí umět, dodává: „Je to specialista jednotky se specifickými schopnostmi, vybavením a výcvikem

pro eliminaci důležitých cílů nepřítele, který je schopen plnit úkoly v sestavě vlastních jednotek i mimo ni. Jeho nasazení současně umožňuje získávání a předávání důležitých informací z prostoru operace a navádění palébné podpory.“

Tito absolventi dosáhli zatím certifikace I. stupně – odstřelovač, a to z celkem tří úrovní vycvičenosti. „V těch dalších to je odstřelovač – specialista (II.) a odstřelovač – instruktor (III.), přičemž do této poslední skupiny se řadí právě instruktoři skupiny odstřelovačů vyškovské akademie a velitelé skupin – odstřelovačů,“ doplňuje v závěru zástupce externích instruktorů.

Základní kurz pro odstřelovače se koná pouze jednou za dva roky, jeho další účastníky tedy přivítáme až v roce 2024.

Text: kpt. Monika Nováková, Michal Voska,

foto: Vladimír Bezděk

Cvičení Mountain Flight připravuje posádky vrtulníků na ty nejnáročnější situace

ČEŠTÍ PILOTI V PYRENEJÍCH

Ve francouzském Sainte-Léocadie se uskutečnilo již tradiční letecké cvičení českého vrtulníkového letectva Mountain Flight 2022. Cvičení se zúčastnila zhruba padesátka vojáků 22. základny vrtulníkového letectva Náměšť nad Oslavou a 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely s dvěma vrtulníky Mi-171Š a jedním vrtulníkem Mi-17.

Primárním cílem bylo vycvičit posádky vrtulníků v létání ve složitých taktických a geografických podmínkách a nacvičit řešení zvláštních případů za letu, např. vysazení motoru. Vysokohorský terén francouzských Pyrenejí je pro české vrtulníkáře optimálním výcvikovým prostorem, protože kvůli nízké nadmořské výšce českých hor nemohou v ČR tento typ létání nasimulovat.

Výcvik probíhal standardně, pouze létání v horách a nácvik přistání. Vzhledem k omezenému mandátu osob (současně 50 příslušníků) a účasti dvou letek byl vybrán jen nejnужnější

letecký personál pro výcvik a obnovu létání a přistání ve vysokohorském prostředí a bohužel se neplánoval další výcvik, jak to bývalo v dřívějších letech (létání NVG, jeřábování, výcvik pátrací a záchranné služby atp.).

Nenahraditelný výcvik

„Především výcvik v Pyrenejích nelze nahradit žádným jiným typem výcviku v ČR. Naše hory nedosahují takových rozměrů (výškou i rozlohou), aby dokázaly vytvořit podmínky, které můžou nastat ve vysokohorském terénu. Piloti vrtulníku se musí připravit na jiné

vnímání prostředí, než jsou zvyklí. Nejde jen o nedostatek referenčních bodů, ale především o iluze, které mohou za letu nad horským terénem nastat. Díky členitosti terénu dochází k odlišnému vnímání přirozeného horizontu, v hlubokém stínu se mohou ztratit překážky nebo splynout se vzdálenějšími. Nepoměrná velikost hor a vrtulníku způsobuje zkreslené vnímání vzdáleností, popř. výšek a mnoho dalších. Na tyto situace je ovšem potřeba připravit nejen piloty, ale i ostatní členy posádky vrtulníku, jako jsou palubní technici a palubní střelci, kteří se podílejí

na navádění v závěrečné fázi přistání. To je jedna z nejkritičtějších fází letu," uvádí major Stanislav Fajmon.

Důraz kladen na plánování, logistiku, ale i technické zázemí

Dalším přínosem je přelet vrtulníků na cvičení. Osádky musí naplánovat let a veškeré náležitosti kolem, od diplomatických povolení, tankování paliva (s vojenským vrtulníkem nedojdete jen tak na čerpací stanici pro plnou nádrž), po ubytování v případě závady nebo špatného počasí a mnoho dalších. Samotný přelet přes půl Evropy je pro osádky taky přínosná zkušenost. Pokud jde vše podle plánu, jedná se „pouze“ o náročný den, kdy první vzlet je v 6 hodin ráno a poslední přistání po 19. hodině. Ale většinou to nejde podle plánů, ať už kvůli počasí, technickým závadám, popř. jiným okolnostem. Potom je na kapitánovi, aby provedl rozhodnutí, zda a jak pokračovat v přeletu. Je potřeba dostat vrtulníky včas na místo cvičení, ale v první řadě jde o bezpečnost. V neposlední řadě je potřeba zmínit i důležitost těchto cvičení pro výcvik technického personálu. O opravy a údržbu při intenzivním výcviku, jako je např. výměna prořízlé pneumatiky nebo vadného měniče, není nouze. Technici se s tím

musí vypořádat v polních podmínkách vzdálení přes tisíc kilometrů od potřebného zázemí, které jim poskytuje domovská základna.

Světová špička

Dá se říci, že po většinu doby cvičení Mountain Flight panovalo pěkné počasí, tudíž bylo letové úsilí maximální a čas, tedy čtrnáctidenní výcvik, se na této unikátní základně využil na maximum. Spolupráce s touto základnou ve Francii probíhá již řadu let a i díky

prostředí, ale i ochotě našich spojenců jsme schopni se připravovat na té nejvyšší úrovni a ne nadarmo patřit ke světové špičce. To dokazujeme pravidelně v rámci aliančních cvičení, ale například i dříve při nasazení či mentoringu v Afghánistánu.

*Text: Michal Voska, mjr. Stanislav Fajmon,
skupinové foto: mjr. Stanislav Fajmon,*

ilustrační foto: Michal Voska

OSLAVY VÝROČÍ BITVY U ZBOROVA

Bitva u Zborova 2. července 1917, tedy před 105 roky, byla nejvýznamnější bitvou československých legií za první světové války. Československá armáda první republiky ji právem považovala za místo svého zrodu jako síly, kterou je nutno respektovat. Od roku 1928 byl také 2. červenec slaven jako nejvýznamnější svátek československé branné moci. Českoslovenští vojáci za druhé světové války si byli dobře vědomi mravních základů, položených československými legiemi, a na své předchůdce z prvního odboje ve druhém odboji vědomě navazovali. S tím souviselo také připomínání armádního svátku ve výroční den 2. července jednotkami čs. armády v exilu. Přinášíme šest vzpomínek na zborovská výročí za druhé světové války v Polsku, ve Francii, na Středním východě, ve Velké Británii, v Sovětském svazu a v koncentračním táboře Buchenwald, které přibližují tehdejší atmosféru mezi Čechy a Slováky ve druhém odboji.

V Polsku

Arnošt Valenta

Dne 13. září 1939 míjel vojenský transport Československého legionu v Polsku stanici Zborov. Mnoho vojáků v té chvíli bez povolení vyskákalo spontánně z vlaku a nabíralo z pole podél trati do jídelních misek, kapesníků a kapes několik hrstí zborovské hlíny, zkropené krví padlých dobrovolníků československé brigády za Kerenského ofenzivy před dvaadvaceti lety.

Ve Francii

Podplukovník Jaroslav Tomčík

2. červenec 1940. V gibraltarském přístavu kotví britská loď Rod el-Farag, jejíž paluba je přeplněna československými vojáky. Rod el-Farag je poslední loď, která v hodině dvanácté připlula do jihofrancouzského přístavu Sète, aby z Francie odvezla poslední vojáky československé divize, kteří sem ustoupili z německo-francouzské fronty. Přišli do Francie ze všech koutů světa a hlavně z domova, přes Polsko, přes cizineckou legii, přes maďarské žaláře, přes Bělehrad a přes Bejrút, aby na francouzské půdě bojovali proti Německu a proti nacismu. Bojovali statečně uprostřed chaosu a zmatku na řekách Marně, Seině a Loire. Bojovali marně, neboť Francie kapitulovala. Ale českoslovenští vojáci nekapitulovali; jsou sice hladoví, vyčerpaní a znepokojení, jsou však šťastní, že jsou na lodi. Nechtějí je loď odvéze kam chce! Kamkoliv, odkud budou moci pokračovat v boji proti Němcům! Napřed jsme mysleli na severní Afriku. Potom přijela na přímluvu prezidenta dra Edvarda Beneše britská loď a nyní nás odváží přes Gibraltar do Velké Británie, která po kapitulaci Francie zůstala v otevřeném boji proti Německu sama. Stojíme na palubě a prohlížíme si obrovský gibraltarský přístav. Britská válečná flota pod vlajkou slavného Hooda právě vyplouvá z přístavu k Oranu. Téhož dne přisedáme z lodi Rod el-Farag na loď Viceroy of India, s níž nazítří vyplouváme na západ, do Anglie. Masarykovi vojáci, věrní zborovskému odkazu, odjíždějí z fronty, která se jim sesula pod nohama,

na britskou frontu, která drží pevně a která na ně netrpělivě čeká.

Na Středním východě

Armádní generál Karel Klapálek

Den bitvy u Zborova byl kromě 28. října jediným z mála dnů, které jsme na Středním východě oslavovali. Někdy tiše, v rozptýlených jednotkách, jindy okázaleji, když jsme byli více pohromadě.

Roku 1940 přišlo výročí Zborova do doby pro československé vojáky velmi nepříznivé. Část našeho vojska se dostala z Francie po jejím pádu na palestinskou půdu. Do Palestiny se snažili proniknout v občanském šatě také mnozí uprchlíci z Československa, neznámí a nevítaní cizinci, kteří prošli strastiplnou cestou přes maďarské žaláře, a teprve v Bejrútu hledali, jak se dostat dále, k československému vojsku, to jest, jak získat vstupní vízum do Palestiny, když už i britské úřady Bejrút evakuovaly.

A právě 2. července 1940 naše starosti vyvrcholily. Teprve večer jsme sehnali vízum a hned ráno jsme odjížděli k syrsko-palestinské hranici. Zborovského výročí jsme tehdy vzpomněli jenom letmo. Při tom nám vyvstal živý protiklad: U Zborova jsme stáli proti Němcům se zbraní v ruce, dnes stojíme s holýma rukama na prahu neznámých událostí.

V roce 1941 nás 2. červenec zastihl už na druhém bojišti Středního východu v syrském tažení, v prostoru osady Baniyas. Proti roku 1940 to byl ovšem podstatný rozdíl: Byli jsme opět ozbrojenými protivníky nepřítele, bojovali jsme s ním, zatlačovali ho. Zborovské výročí zapadlo do válečné vířvy.

Bojová sestava a značné rozptýlení Východního československého praporu si vynutily samostatné vzpomínky u jednotlivých rot, čet a družstev: Zde nastínil obraz slavné zborovské bitvy velitel roty, tam velitel čtyř, jinde vojenský duchovní, a vzpomínky byly buď vzletné nebo jímavé nebo vojensky stručné.

Byl jsem okolo deváté hodiny na obhlídce fronty se svým nadřízeným velitelem brigády.

Chvíli jsme se kryli za kamennou zídou, protože po nás nepřítel střílel, a vzpomínali jsme na to, co jsme zažili v první světové válce. Vypravoval jsem mu o Zborovu, o tom, co znamená tato bitva pro československého vojáka, připomněl jsem, že právě dnes je její výročí, v němž píšeme další stránku naší vojenské tradice...

Rudou pečeti na okraji této tradice byla v přších dnech smrt našeho prvního vojáka a krev několika těžce raněných. Připomínala všem, že za svobodu je třeba bojovat a umírat.

Teprve roku 1942, o pětadvacátém výročí zborovské bitvy, jsme vzpomněli Zborova hromadně. Tehdy byla celá naše jednotka, nyní už lehký protiletadlový pluk, soustředěna v táboře El Azib u Naharie, na sever od Haify. Dne 2. července, po přehlídce pluku, byl slavnostní pochod před účastníky zborovské bitvy, kteří byli v našem pluku. Naše jednotka měla tenkrát už dobrou pověst a vědělo se o ní. Zborov vykonal už dobře své poslání, byl vzorem věrně následovaným, dokázal, že jeho oběti nebyly marné.

Prezident republiky dr. Edvard Beneš to řekl v svém vzkaze naší jednotce: „Jste první z našich pozemních jednotek, kteří jste po zhroucení Francie opět aktivně a velmi úspěšně zasáhli do bojů proti našemu odvěkému nepříteli, odloučení od jádra československého vojska, za velmi těžkých a nezvyklých poměrů. Oceňujeme to, jsme hrdí na vás a těšíme se z toho společně s vámi.“ Jak silně žije zborovská tradice u účastníků zborovské bitvy, o tom svědčí, že mi tenkrát jeden z mých spolubojovníků, který mi předtím nepsal, poslal pozdrav ze vzdálené Anglie.

Den 2. července 1943 zastihl náš pluk v táboře el-Quassassinu v Egyptě, blízko Suezského průplavu. Obležení Tobrúku i náš druhý pobyt v tobrúcké pevnosti byly tenkrát už za námi. Loučili jsme se se „starou dobrou pouští“ a chystali jsme se na cestu okolo Afriky do Anglie.

Protože se s námi před naším odjezdem přišli 1. července rozloučit britští velitelé, s vrchním

Pochod 1. československého střeleckého pluku s plukovní hudbou v čele z nádraží v Tarnopolu do zákopů u Zborova 17. června 1917

velitelem spojeneckých armád Středního východu generálem sirem H. M. Wilsonem v čele, byl Zborov příštího dne oslaven pouze proslovy před jednotlivými prapory a rotami, tedy doslovně po stanech. Měli jsme už pohotovost a mohli jsme být každou chvíli zavoláni na loď.

Ve Velké Británii

Podplukovník Jaroslav Tomčík

2. červenec 1941. Československá samostatná brigáda v Anglii cvičí a připravuje se k boji v hrabství Warwickshire, v krásném a zeleném kraji Williama Shakespeara. Dopoledne nastupují v svých posádkách všechny útvary brigády, aby vyslechly armádní rozkaz prezidenta republiky a zhodnotení významu 24. výročí bitvy u Zborova.

V stanovišti velitele brigády Leamingtonu, na trávníku podél říčky Lea, nastupují k zborovské oslavě příslušníci velitelství brigády a náhradního tělesa. Velitel náhradního tělesa plukovník Petr Novák předčítá armádní rozkaz, popisuje průběh zborovské bitvy a zhodnocuje její význam pro československý osvobozovací boj v první světové válce. Vyrovnané řady československých důstojníků, rotmistrů, poddůstojníků a vojáků v britských battle-dressích ožívují v svých myslích zborovskou tradici, navazují na ni a hlásí se k ní. Cítí, že zborovští hrdinové byli našimi předchůdci a oni tady že jsou jejich pokračovateli. Obnovíme zborovský odkaz a zůstaneme věrni!

2. červenec 1942. Pětadvacáté výročí bitvy u Zborova. Jednotky československé samostatné brigády jsou umístěny v hrabství Somerset, aby bránily část Anglie proti německé invazi. Je zborovský den a péče vzpomínky a myšlenky československých vojáků jsou více upeny k rodné domovině než

ke zborovské mohyle. Neboť v Čechách a na Moravě řadí nacistický teror. Před pěti týdny stateční příslušníci brigády Kubiš a Gabčík zasadili smrtící ránu nacistické bestii, „protektoru“ Heydrichovi.

Od toho okamžiku sedáme denně k přijímačům a v napětí a ve zlých předtuchách nasloucháme jménům statečných českých vlastenců, kteří se stali obětmi heydrichovského vraždění. Cítíme živě a silně, že Němci jsou nelidské bestie, že jdou k svému cíli surově a bezohledně, že je třeba jejich zpupnost a zběsilost zlomit bojem, silou a sebeobětováním. Toužili jsme po spravedlivé pomstě a odplatě. V den pětadvacátého výročí Zborova jsme si i my v Anglii dvojnásobně uvědomili, že v duchu zborovského příkladu splníme, k čemu jsme se dobrovolným vstupem do československé zahraniční armády zavázali.

Oslava Zborova se konala 2. července 1942 pod záštitou Státní rady v londýnském Caxton Hall. Po zahajovacím husitském chorálu Kdož jste boží bojovníci, který přednesl padesátičlenný pěvecký sbor československé armády v Anglii, promluvil předseda Státní rady vyslanec Prokop Maxa, divizní generál Rudolf Viest, divizní generál Antonín Hasal-Nižborský, místopředseda Státní rady dr. Vladimír Klecanda a poslanec Josef David. Naše armáda se tak znovu společně s ústavními představiteli československého zahraničního odboje v Anglii slavnostně přihlásila k zborovské tradici a zavázala se ji plnit.

2. červenec 1943. Československá samostatná brigáda je umístěna na východním pobřeží Anglie v prostoru města Dovercourt, kde chrání pobřeží a přístav Harvich proti náletům německého bombardovacího letectva. Připravuje se na reorganizaci v československou samostatnou obrněnou brigádu, očekává příchod československé jednotky ze Středního východu a čeká netrpělivě na nové anglické tanky.

V předvečer zborovského výročí zaspívali českoslovenští umělci z Londýna příslušníkům dovercourtské posádky výňatky ze Smetanovy opery Hubička. Věru, nemohlo být krásnějšího a vhodnějšího úvodu k zborovskému dni než hudba Smetanova, která nám zpřítomnila drahou domovinu a dech domova přiblížila našim srdcím.

Zborovské oslavy brigády se tentokrát soustředily u pěšího praporu 2. Neboť toho dne přijeli do Dovercourtu delegace dvou anglických měst Stratfordu nad Avonou, Shakespeareova rodiště, a Setonu, aby z vděčnosti a v upomínku na pobyt 2. pěšího praporu ve svých městech připjaly stuhy na jeho prapor. Byl to projev opravdového československo-britského sbratření. Bylo symbolické, že si delegace obou měst zvolily k tomuto slavnostnímu aktu výroční den zborovské bitvy. Deník československé armády v Anglii měl k šestadvacátému výročí Zborovské bitvy zvláštní přílohu nadepsanou Zborovský duch, jaký je, v níž nazývá zahraniční vojáky druhého odboje dědici zborovského odkazu, a píše:

„Zborovský duch je duchem dnešní zahraniční armády. Zemře-li kdy, země se svými nositeli evropskými bojovníky za pravdu.“

2. červenec 1944. Československá samostatná obrněná brigáda je ubytována v jižním Skotsku v prostoru Galashiels, Duns a Kelso. Připravuje se horlivě na přesun z Anglie na frontu do Francie. Spojenecká vojska angloamerická bojují už v Normandii; zakousla se pevně do Hitlerovy „Festung Europa“ a už ji nepustí. Československá brigáda doplňuje narychlo potřebný materiál a provádí poslední organizační změny, aby mohla splnit svůj úkol na „druhé“ frontě.

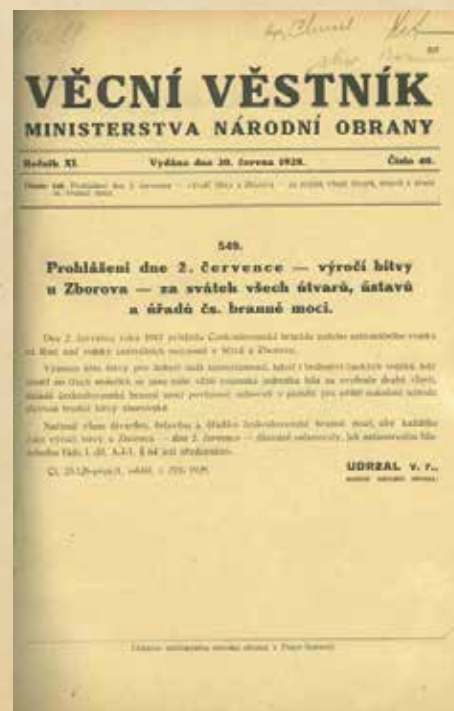
Je to nejkrásnější zborovský den naší zahraniční armády na západě za války. Konečně půjdeme na frontu, konečně do otevřeného boje proti vrahům československého lidu. Za kanálem La Manche je naše cesta k vítězství a cesta domů. Konečně příležitost, abychom svým bojem přispěli k obnovení zborovského odkazu, k obnovení národní svobody, státní jednoty a samostatnosti všech Čechů a Slováků. Věříme pevně, že příští výročí Zborova oslavíme už v svobodném Československu.

Naše víra se stala skutkem. V srpnu 1944 jsme se přesunuli z Anglie na frontu do Francie a v květnu 1945 do osvobozené vlasti. Nevrátili jsme se všichni. Stovky našich kamarádů padly v boji s Němci u Dunkerque. Padli jako zborovští hrdinové před osmdvacetiletými lety, abychom my živí a příští generace národa žili ve svobodě a v míru a abychom zborovský odkaz odevzdali svým dětem živý, čistý a neporušený.

V Sovětském svazu

Brigádní generál dr. Jaroslav Procházka

Bitva u Zborova patří k nevýznamnějším událostem ve vojenské historii českého

Vojáci československého pěšího praporu 11 – Východního v syrském tažení na počátku července 1941

a slovenského národa nejnovější doby. Její památka byla proto slavena a vzpomínána vždy a všude za druhé světové války v našich zahraničních jednotkách ať na Západě a na Středním východě, či na Východě a na sovětsko-německé frontě.

V bitvě u Zborova po dlouhých staletích útisku poprvé vystoupila samostatná vojenská jednotka svobodných Čechů a Slováků pod vlastními československými prapory. Češi a Slováci prokázali, že jsou odhodláni se zbraní v ruce si vybojovat svobodu a nezávislost. Den bitvy u Zborova se proto právem stal dnem vzniku československé armády, a tak byla tato událost vysvětlována našim vojákům v zahraničí za druhé světové války.

Československá armáda vznikla před třiceti lety v boji proti našemu úhlavnímu nepříteli, německému imperialismu. V boji proti téměř nepříteli byla obnovena za druhé světové války. Vysoké vojenské umění, činorodé vlastenectví, hrdinství a sebeobětavost, které prokázali zborovští, sloužily příkladem a byly povzbuzením vojáků a bojovníků našeho druhého odboje.

U Zborova se bili českoslovenští vojáci po boku slovanských národů Ruska. Tak byl

položen základ k onomu bratrství Slovanů ve zbraní, které se tolik osvědčilo za druhé světové války. Byl tu položen základ bojové spolupráce slovanských národů Československa a Sovětského svazu. Po Zborovu přišel Bachmač, o čtvrt století později Sokolovo, Kyjev, Bílá Cerkev a Dukla. Českoslovenští vojáci v SSSR, věrní odkazu Zborova, pomáhali upevňovat bratrství slovanských národů ve zbraní.

Českoslovenští vojáci v SSSR bojovali na slovenské půdě bratrské Ukrajiny jako jejich zborovští předchůdci. Šli v šlépějích zborovských a také v jejich řadách byli přímí účastníci Zborova. Bitvy u Zborova se zúčastnili i dobrovolníci, usedli v Rusku, především z české Volyně. O československé hranice se bili a položili životy o sedmadvacet let později mnozí volyňští Češi.

Zborovští bojovníci se bili a umírali před třiceti lety za svobodu a samostatnost českého a slovenského národa. Těž cíl měli bojovníci našeho druhého odboje. Památka Zborova a jeho vzor byly proto velikým příkladem a povzbuzením pro všechny naše bojovníky proti fašismu a nacismu. Zborov se jim stal symbolem neohroženého a nesmiřitelného boje za svobodu.

Nesnadno by bylo líčit a vypočítat všechny oslavy, články, stati, proslovy, přednášky a jiné projevy, ke kterým došlo v našich vojenských jednotkách na východě. Zvláštní význam měly armádní rozkazy prezidenta republiky, které byly čteny vojákům a otiskovány v polních novinách. Ráz oslav se měnil se situací a s úkoly, před kterými právě stály naše jednotky.

Roku 1942 se v době zborovských oslav formoval v městě Buzuluk 1. polní prapor. Oslava proběhla za přítomnosti ministra národní obrany, divizního generála Sergěje Ingra. S projevem vystoupil přímý účastník Zborova, tehdejší náš vyslanec v SSSR, Zdeněk Fierlinger. Roku 1943 se konaly oslavy v městě Novochoopersku, kde se připravovala na boj 1. československá samostatná brigáda v SSSR, zatímco v Buzuluk 1. polní prapor. Dne 30. září 1943 bylo slavnostně pojmenováno všech deset tanků T-34/76 roty středních tanků tankového praporu 1. československé samostatné brigády v SSSR. Tank posádky desátníka Vasila Nesucha (řidič Michal Pekar, střelec–radista Fedor Šutko, nábiječ Dimitrij Kolbasjuk) dostal jméno ZBOROV s heslem „Bojujte jako vaši otcové u Zborova!“ Strój byl zařazen do druhé čtyř roty středních

Věnc z lipových ratolestí, vyřezaný z jednoho kusu dřeva, uložený v dárkové kazetě

tanků a byl nasazen v bojích o Kyjev, Vasilkov a Bílou Cerekev na Ukrajině.

Roku 1944 se konaly oslavy v ještě širším měřítku na Ukrajině poblíž československých hranic a také nepřilíši daleko od samého zborovského bojiště. K mohyle zborovských hrdinů byla poslána zvláštní delegace vojáků, která vzdala hold našim padlým. Bylo to veliké povzbuzení před nejtěžšími boji

o Duklu a o československé hranice. Naše vojenské jednotky stály tehdy v lesích na sever od Snjatynu, u Černovic, v Proskurově, v Kamenci Podolském a v Jefremově.

Dne 2. července 1944 uveřejnil polní deník 1. československé samostatné brigády v SSSR „Naše vojsko v SSSR“ úvodník Obnovme dědictví Zborova. Českoslovenští vojáci byli vyzváni, aby se řídili vzorem

zborovských: „Nechť památka Zborova naplní všechny naše příslušníky oním duchem nesmiřitelnosti, udatnosti a sebeobětování, jaký projevíli zborovští hrdinové.“ Článek končil slovy: „Napněme všechny síly a nelitujme ničeho, abychom obnovili dědictví, které nám zanechali hrdinové Zborova – nezávislou, demokratickou Československou republiku!“

Naši vojáci splnili úkol, stejně jako ostatní účastníci našeho druhého odboje doma i za hranicemi. Přispěli podstatnou měrou k obnovení naší republiky. Dědictví Zborova, nezávislá demokratická Československá republika, byla uhájena a obnovena k novému rozkvětu a rozmachu.

Roku 1945 se konaly zborovské oslavy již v osvobozené republice. V armádním rozkazu ministra národní obrany se pravilo: „Památka Zborova ať naplní všechny příslušníky naší armády duchem nesmiřitelnosti, udatnosti a sebeobětavosti. Nelitujme ničeho, abychom udrželi společným bojem vydobytou nezávislou, demokratickou Československou republiku. Památka Zborova nechť nás posiluje v odhodlání sčestit a stále více upevňovat přátelství a bratrství, slovanskou spolupráci nové naší armády s Rudou armádou naší osvoboditelkou!“

Památka Zborova zůstala živa u našich národů i v naší armádě. Ve velikém zápasu proti nacismu a fašismu byla rozmnožena dalšími bojovými činy a slavnými bitvami našich vojáků za svobodu a za nezávislost. Je úkolem nás všech i v budoucnosti sčestit a chránit, bude-li třeba i bránit, po vzoru zborovských, drahý odkaz Zborova – nezávislou, demokratickou Československou republiku.

V koncentračním táboře Buchenwald

Bohumil Přikryl

Kdybychom snad byli chtěli zapomenout na pětadvacáté výročí Zborova v Buchenwaldu, nemohli bychom to udělat.

Zborov nám připomněli esesmani, kteří nás 2. července 1942 vyhnali na apelplac, smutné jeviště exekucí a kolektivního trýznění, a honěním a nadávkami se nám mstili za bitvu, v které právě před čtvrt stoletím jejich otcové prohráli.

Věděli, že je zborovské výročí? Zajisté. Vždyť mezi esesmany byli naši bývalí občané-vojáci, pro které byl tento den ještě nedávno armádním svátkem.

Ale ti, kdož před pětadvaceti lety u Zborova bojovali, všichni legionáři a Čechoslováci v Buchenwaldu věděli více. Věděli, že Zborov nebyl jenom jeden a že přijde Zborov nový. Přáli jsme si jenom, aby přišel co nejdříve.

Dočkali jsme se. Bud' zdrav, zborovský svátku v naší svobodné zemi!

Připravil Tomáš Jakl – VHÚ

Při oslavách třicátého výročí bitvy u Zborova 2. července 1947 pochodovali veteráni prvního i druhého odboje poprvé společně Prahou pod svými historickými bojovými prapory.

Foto: Soňa Maléterová

MS V EUGENE: BRONZOVÁ RADOST V OŠTĚPU

PARAŠUTISTÉ USPĚLI NA VRCHOLECH SEZONY

VADLEJCH V EUGENE NAVÁZAL NA TOKIO. JAKO JEDINÝ SE DOKÁZAL PROSADIT MEZI ELITOU

Třetím pokusem poslal Jakub Vadlejch oštěp do bronzové vzdálenosti 88,09 metru.

Sedm statečných dukláků se vypravilo vstříc těžké konfrontaci na světový šampionát do Eugene. Nejlepší český atlet Jakub Vadlejch navázal na olympijské stříbro. Po roce opět zazářil a vrátil se s bronzovou medailí. Nikdo další už svěřence Jana Železného nenapodobil. Češi se dostali i na dvě osmá místa a na nich mají zástupci ASC Dukla výrazný podíl. Vezměme to ale popořadě. Dva vyslanci z Julisky do bojů na stadionu Hayward Field ze zdravotních důvodů vůbec nezasáhli.

Oštěpaře Vítězslava Veselého zastavila nemoc, desetibojař Ondřej Kopecký se v dějišti šampionátu zranil.

Patrik Šorm a Vít Müller se pustili do rozběhů na čtyřistametrových distancích. Prvně jmenovaný na hladké trati, jeho kolega na překážkách, ale postoupit do druhého kola se nepovedlo ani jednomu z nich. Prvně jmenovaný však nebyl od semifinále daleko. Bylo potřeba pokořit hranici 46 vteřin. Ovšem čas 46,07 znamenal stop.

Maslák a Šorm přispěli k rekordu štafety

Müller nezačal špatně, ale osudná se mu stala osmá překážka. Po klopýtnutí ztratil rytmus, v cílové rovince se soupeřům už jen díval na záda a s výsledným časem 50,71 byl bez šancí. „Udělal jsem velkou chybu. Podlomila se mi noha, ale takový je prostě sport,“ konstatoval. Oba byli ve hře pro sestavu do čtvrtkařské štafety, ale dostalo se jen na Šorma. Spolu s ním závodil jeho oddílový kolega Pavel Maslák

Česká čtvrtkařská štafeta s Pavlem Maslákem a Patrikem Šormem v sestavě se postarala o nový národní rekord. Ten má nyní hodnotu 3:01,63.

a také Matěj Krsek a Michal Desenský. V rozběhu obsadili přímé postupové druhé místo a čas 3:02,42 znamenal vyrovnání českého rekordu. Ve finále – v podání českých čtvrtkařů bylo na MS vůbec první v historii – statečně bojovali. V devítičlenném poli to stačilo na osmé místo. Sladkou odměnou však bylo nové české maximum. Zlepšili ho o 79 setin na 3:01,63. „Nikdo jsme to nezkazil, zaběhli jsme skvělý čas a máme národní rekord. Ale nebude dlouho platit, za tři týdny máme Mnichov,“ říká zkušený Maslák s výhledem na sprnové mistrovství Evropy.

Závod ovládli Američané, Češi byli třetí evropskou štafetou za bronzovými Belgičany a sedmou Francií. To jim dává solidní naděje pro ME. Je ovšem třeba si přiznat, že některé země do Oregonu čtvrtkaře nevyšlaly, zatímco šampionát starého kontinentu si ujít nenechají.

Ogrodníková se povedeného pokusu nedočkala

Oštěpařka Nikola Ogrodníková je pořád úřadující mistryní Evropy. Má kvalitní osobní rekord, ale sama ví, že letos by její náčiní mělo létat do větší vzdálenosti. V kvalifikaci se trefila hned do úvodního pokusu. Zaznamenala 60,59 metru, a to na finále stačilo.

V něm se zkraje trápila. Po dvou pokusech měla zapsáno jen 56,04. V třetí sérii se ale dokázala díky hodu na 59,98 probít do elitní osmičky. Ten nejdlejší předvedla v závěrečném

pokusu, kdy jí oštěp doletěl na 60,18. Na posun v pořadí to však nestačilo.

Pro svěřenkyni Jana Železného se při třetí účasti na MS jednalo o první užší finále. Přitom cítila, že se mohla zamíchat do boje o medaile. „Věděla jsem, že když se mi povede jeden hod, tak to musí uletět. Do poslední chvíle jsem tomu věřila. Bohužel se to nestalo,“ krčila rameny osmá oštěpařka planety.

To Jakub Vadlejš se pohybuje na úspěšnější vlně. V kvalifikaci mu stačila jedna rána, když se oštěp zabořil na značku 85,23. „Tohle chce každý závodník – hodit limit prvním pokusem a moci odejít,“ radoval se otec tříměsíční dcery.

Pochvala od světového rekordmana potěšila

Ve finále se strhla bitva mezi největšími oštěpařskými hvězdami. Vadlejš zahájil výkonem 85,52. Nejdále pak hodil ve třetí sérii, kdy jeho oštěp doletěl na 88,09. V ten moment držel stříbrnou pozici. Později se před něj sice o pouhé čtyři centimetry dostal indický olympijský šampon Neeraj Chopra, ale bronz už českému reprezentantovi nikdo nesebral.

Po stříbrech z MS v Londýně 2017 a loňských OH v Tokiu tak získal třetí velkou medaili. Titul s přehledem obhájil Grenadán Anderson Peters, jenž se hned třikrát dostal za 90 metrů a triumfoval výkonem 90,54. Radost ze svého svěřence měl i kouč Železný. „Kuba zazavodil

skvěle. Bojoval a chyběl mu opravdu kousek, aby porazil i Chopru. Kdyby hodil trochu lépe technicky, letělo by to ještě dál, ale musím být spokojený. Vyzrál jako závodník a věřím, že ho čeká ještě pár pěkných roků,“ prozradil světový rekordman.

Pochvaly od trenéra si pražský rodák vážil. „Sám ví, že na šampionátech a olympiádách se nehází nejdlejší výkony. Ukázalo to, že mě skvěle připravil, protože minimálně dva hody byly delší než ve finále olympiády. Dneska byli dva kluci lepší, příště snad nebudou,“ přemítal. „Pořád jsem věřil, že Peterse můžu porazit, nebo aspoň ohrozit. Po 88 metrech jsem se snažil tlačit, ale byla to one man show,“ uznal. Poprvé získal medaili jako rodič. „Malá Emmička je pro mě zážrak. Užívám si každou vteřinu, co s ní jsem. Bohužel jich není mnoho, protože jsem pořád pryč na soustředěních nebo na závodech, ale je to hrozně hezké,“ dodal šťastný otec.

Text: Milan Novotný
Foto: Soňa Maléterová

PARAŠUTISTÉ DUKLY USPĚLI NA VRCHOLECH SEZONY

DVĚ STŘÍBRA Z ARMÁDNÍHO MISTROVSTVÍ SVĚTA!

Je na ně spolehnout. Parašutisté z Dukly Prostějov na 45. armádním mistrovství světa CISM znovu prokázali příslušnost k absolutní extratřídě. Z rakouského Güssingu, kde startovalo 135 závodníků z 27 zemí, přivezli dvě stříbrné medaile! První ve skupinové přesnosti přistání, druhou za celkové pořadí v součtu všech tří disciplín (přesnost přistání, individuální akrobacie, skupinová akrobacie).

Český tým prokázal nejen výkonnostní, ale také morální kvality. Vždyť už přesnost přistání narušilo onemocnění Oldřicha Šorfa. Ten kvůli kolapsu na pokoji a návštěvě lékaře musel vynechat jeden soutěžní den, tedy dva seskoky. Přesto svěřenci kapitána Libora Jirouška handicap smazali a v dramatickém rozuzlení proklouzli na skvělé druhé místo.

V individuální akrobacii si nejlépe vedl Petr Chládek, který figuroval až do finálového kola na třetí pozici. Seskok zvládl, ale bohužel o jednu příčku v pořadí klesl. Ve skupinové akrobacii, kde byl nově zařazen Bonifác Hájek, v dramatickém rozuzlení proklouzli na skvělé druhé místo.

V individuální akrobacii si nejlépe vedl Petr Chládek, který figuroval až do finálového kola na třetí pozici. Seskok zvládl, ale bohužel o jednu příčku v pořadí klesl. Ve skupinové akrobacii, kde byl nově zařazen Bonifác Hájek, v dramatickém rozuzlení proklouzli na skvělé druhé místo.

Český tým skončil šestý a díky součtu všech tří disciplín mohl slavit další stříbro! O velký úspěch se zasloužili: nadporučík Oldřich Šorf, praporčík Petr Směšný, praporčík Miloslav Kříž, nadrotmistr Petr Chládek, nadrotmistr Bonifác Hájek a jako kameraman praporčík Jakub Pavlíček.

Text: Pavel Král, foto: ASC Dukla

ZLATÝ TÝMOVÝ LESK Z MS VE STRAKONICÍCH! INDIVIDUÁLNÍ STŘÍBRO MÁ ŠORF

Na 37. ročníku mistrovství světa FAI v klasických disciplínách (přesnost přistání, individuální akrobacie) získali ve Strakoncích parašutisté Dukly Prostějov tři medaile! Dvě zlaté za týmová vítězství v přesnosti přistání a kombinaci a jednu stříbrnou v individuální kombinaci díky Oldřichu Šorfovi.

Šorf byl blízko pódiu také v individuální akrobacii, při níž se skáče z výšky 2 200 metrů. Na bronzového Jeana Vignalese z Francie ztratil na 4. místě pouhých 26 setin vteřiny. V první desítce se dále umístili Jiří Gečnuk (5.), Petr Chládek (7.) a Hynek Tábor (9.).

Češi byli pořádně vidět také v přesnosti přistání. Aby ne. Vždyť obhajovali prvenství z loňského šampionátu v ruském Kemerovu. Bylo to drama až do samotného konce. Borci z Dukly zvítězili o jediný centimetr před Švýcarskem!

„Povedlo se nám to potřetí v řadě, což je svým způsobem unikát,“ poznamenal trenér Libor Jiroušek. „Byly to pořádné nervy. Všechny týmy vykazovaly obrovskou kvalitu, navíc se skákalo v poměrně náročných podmínkách. Švýcaři nás velmi atakovali. Olda Šorf potřeboval zapsat nejhůře čtyři centimetry. Dal tři a titul byl na světě,“ těšilo ho.

Také v individuální přesnosti přistání se Oldřich Šorf dlouho pohyboval na medailových pozicích. Závěr mu bohužel nevyšel a skončil osmý. Nejlépe si nakonec vedl Hynek Tábor (4.).

V kombinaci dukláci zářili. Do první desítky se vměstnali Oldřich Šorf (2.), Hynek Tábor (4.), Petr Chládek (5.) a Jiří Gečnuk (6.). „Kluci předvedli velmi dobré výkony, kombinaci týmů jsme díky tomu vyhráli s obrovským náskokem před druhými Němci. Navíc stejně jako v přesnosti přistání družstev potřetí v řadě, což je historicky velmi ojedinělé,“ zmínil Jiroušek. Zároveň vysekl poklonu za organizaci šampionátu, který se poprvé v dějinách konal na území České republiky. „Pořadatelé z Aero klubu a hlavně Petr Chládek starší zaslouží za své úsilí velikou pochvalu. Vše klapalo náramně.“ Český tým na mistrovství světa ve Strakoncích reprezentovali Jiří Gečnuk, Petr Chládek, Oldřich Šorf, Hynek Tábor a Miloslav Kříž.

Text: Pavel Král, foto: ASC Dukla

SVĚTOVÉ HRÝ

ORIENTAČNÍ BĚŽKYNĚ JANOŠÍKOVÁ SI SPLNILA SEN. NA SVĚTOVÝCH HRÁCH SLAVILA STŘÍBRO VE SPRINTU!

Přání se stalo skutkem. Orientační běžkyně Tereza Janošíková si na Světových hrách pověsila na krk první velkou seniorskou medaili. Stříbrnou. V univerzitním areálu v americkém Birminghamu ji členka armádního klubu Dukla vybojovala ve sprintu. Úspěch jako hrom. „Je to jeden ze splněných snů. Moc si toho cením, vždyť se tato akce koná jen jednou za čtyři roky,“ neskrývala po přiletu nadšení třia dvacetiletá závodnice.

Její den D přišel 15. července. V silné konkurenci nestačila pouze na suverénní Simonu Aebersoldovou ze Švýcarska. „Na tenhle vrchol jsem se dost připravovala. Je skvělé, že to vyšlo takhle skvěle. Svět s námi už musí počítat,“ libovala si.

Sprint, střední trať i štafetu, v níž skončili Češi čtvrtí, absolvovala ve velmi náročných podmínkách. Teploty se šplhaly k 35 stupňům, připočítat bylo nutné i vysokou vlhkost vzduchu. „Při výkonu je tento faktor opravdu znát. Každý závod jsem končila na pokraji sil, v cíli jsem už do určité míry kolabovala.“

Parádní výkony nezůstaly bez odezvy. Mediálně výrazně propagovaná akce atraktivitu orientačního běhu očividně pozvedla. „Náš sport byl pořádně vidět,“ souhlasí Janošíková. „Přenosy v České televizi, zájem médií i sociální sítě nám v tomto směru ohromně pomohly. Olympijský výbor, který Hry zastřešoval, odvedl skvělou práci.“

Janošíková si je užívala plnými doušky, i když zrovna nezávodila. „Na olympiádě jsem sice nebyla, ale tady vše klapalo náramně. Američané se vytáhli. Udělali z toho jednu velkou show. Měli jsme super zázemí v areálu kampusu. Také divácký zájem byl obrovský. Předěšlé hry ve Vratislavi v roce 2017 tak pompézní nebyly,“ přidala srovnání.

Českou reprezentantku nadchla ještě jedna skutečnost. Na slavnostním zakončení kráčela v čele výpravy coby

vlajkonoška. „To byla třešnička na dortu, opravdu jsem to nečekala. Moc mě to potěšilo,“ rozplývala se.

Tereza Janošíková si v Birminghamu splnila jeden z velkých sportovních snů. Teď před ní stojí další výzva. Ráda by úspěšně zakončila studium na Univerzitě Palackého v Olomouci. Tak hodně štěstí!

Text: Pavel Král, foto: Barbora Reichová

Orientační běžci Tereza Janošíková a Tomáš Křivda pózuji s medailemi ze sprintu.

KŘIVDA ZÍSKAL BRONZ

Ve sprintu se blýskla nejen Tereza Janošíková. Krásný bronz si na krk pověsil také Tomáš Křivda. V cíli byl šťastný jako blecha. „Bylo obrovské vedro, ale snažil jsem se tomu před závodem trochu vyhýbat. Běželo se mi super,

neudělal jsem žádné chyby,“ radoval se člen armádního klubu Dukla z první velké medaile mezi seniory.

ČEŠI V BIRMINGHAMU

Šest medailí přivezli čeští sportovci ze Světových her v americkém Birminghamu (3 stříbrné, 3 zlaté). Na prestižní mezinárodní akci sloužící neolympijským disciplínám jako náhrada za olympijské hry se vedlo také zástupcům armádního klubu Dukla. Ve sprintu

oslnili orientační běžci. Tereza Janošíková vybojovala stříbro, Tomáš Křivda bronz. Ve štafetě pak společně s Vojtěchem Králem skončili čtvrtí. Blízko pódiu byla také pátá Jindřiška Vaněčková v disciplíně terénní luk. Her, na nichž startovalo 3 600 sportovců

z více než sta zemí světa, se z Dukly zúčastnila ještě nadějná karatistka Martina Šáchová. Česká republika vyslala do Birminghamu celkem 88 reprezentantů v 17 sportech.

PŘÁVNÍ PORADNA

Interního komunikačního portálu

Na portálu se opakovaně objevují dotazy k poskytování služebního volna z důvodů obecného zájmu nebo pro důležité osobní překážky, pro které voják z povolání nemůže konat službu. V článku se budeme zabývat jedním z dotazů na uvedené téma, aktuálním v době prázdnin.

Dotaz:

Můj bývalý kolega pracuje jako vedoucí sportovního oddílu, který v létě pořádá pro své členy letní dětský sportovní tábor. Chybí mu ale instruktoři. Kdysi jsem s dětmi také pracoval. Mám i trenérskou licenci. Proto mě požádal, abych mu na táboře dělal jednoho z instruktorů. Mám v takovém případě nárok na služební volno? A pokud ano, na základě čeho a za jakých podmínek? Děkuji za odpověď.

Odpověď:

Důvody pro udělení služebního volna jsou uvedeny ve vyhlášce č. 263/1999 Sb., kterou se stanoví důvody pro poskytování služebního volna vojákům z povolání pro překážky ve službě a rozsah služebního volna, ve znění pozdějších předpisů.

Podle ustanovení § 1 (překážky ve službě z důvodu obecného zájmu) odst. 4 a přílohy 1 bodu 6 se služební volno pro jiné úkony v obecném zájmu poskytne vojákovi na činnost vedoucích táborů pro děti a mládež, jejich zástupců pro věci hospodářské a zdravotní, oddílových vedoucích, vychovatelů, instruktorů, popřípadě středních zdravotnických pracovníků v táborech pro děti a mládež. Služební volno se v tomto případě poskytne na nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na tři týdny v kalendářním roce, pokud tomu nebrání důležitý zájem služby a **za podmínky, že voják nejméně po dobu jednoho roku před poskytnutím služebního volna pracoval soustavně a bezplatně s dětmi nebo s mládeží. Podmínka soustavné a bezplatné práce** podle předchozí věty se **nevyžaduje** u středních zdravotnických pracovníků, nebo **jde-li o tábory pro zdravotně postižené děti a mládež.**

Z uvedeného vyplývá, že ve vašem případě není splněna podmínka soustavné bezplatné práce s dětmi nebo mládeží nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před poskytnutím služebního volna podle bodu 6 přílohy 1 vyhlášky č. 263/1999 Sb., proto vám nemůže být toto služební volno poskytnuto. Nepředpokládáme, že by se jednalo o dětský tábor pro zdravotně postižené děti a mládež. Pokud i přesto budete chtít dělat instruktora na dětském letním táboře, můžete požádat nadřízeného o poskytnutí řádné dovolené nebo dovolené bez nároku na peněžní náležitosti, případně o další (neplacené) služební volno. Na to už ale není nárok, záleží na nadřízeném, zda vám vyhoví.

Redakce IKP

ikp.army.cz

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SE PODÍVÁME NA DALŠÍ ZAJÍMAVOSTI Z PROVOZU PORTÁLU

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefon: 973 215 542

Grafická úprava: Milan Syrový

Jazyková korektura: Tierra Xaver, Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011

ISSN 1211-801X

Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 27. 7. 2022

Toto číslo vyšlo dne: 15. 8. 2022

Foto na titulní straně: kpt. Karel Hausmajer

KONTAKTY DO REDAKCE

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voskam@army.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: deckerovaj@army.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: syrovym@army.cz

Elektronická podoba A reportu je umístěna na www.army.cz

PŘINÁŠÍME VÁM VÝBĚR Z NABÍDKY NOVÝCH BENEFITŮ VÍCE NEŽ 150 BENEFITŮ

<p>Sleva na ubytování v APARTMÁNECH ŠACHTY</p> <p>- 15 %</p>	<p>Sleva na vstup do LETECKÉHO MUZEA V KUNOVICÍCH</p> <p>- 50 %</p>	<p>Sleva na veterinární přípravky ALAVIS™</p> <p>- 15 %</p>
<p>VELKOFORMÁTOVÉ OBKLADY & DLAŽBY Nová vzorkovna u Dětiny 1. máje 836/28 Olomouc Navštivte nás Italský design elegance www.tiles4you.cz</p> <p>- 30 %</p>	<p>Zlevněný roční kupon PID NA ÚZEMÍ STŘEDOČESKÉHO KRAJE</p> <p>365 Kč</p>	<p>Sleva na pokrmy v brněnské burgerárně ARMED BURGER</p> <p>- 10 %</p>

Benefity

pro vojáky AČR

www.benefit-army.cz

Sledujte nás také na našich facebookových stránkách

Benefity

pro veterány

www.benefit-veterani.cz

XXVI. ročník Mezinárodního festivalu vojenských hudeb

26. - 27. srpna 2022 | Olomouc

pořádá Posádkové velitelství Praha a statutární město Olomouc pod záštitou 1. zástupce náčelníka Generálního štábu AČR generálmajora Ing. Iva Štěchy a primátora města Olomouce Mgr. Miroslava Žbánka, MPA

pátek 26. 8. 2022
Horní náměstí

- 16:00 "Ondrášovské putování" | Vojenský umělecký soubor Ondráš
20:00 koncert Ústřední hudby Armády ČR & Lucie Silkenová & Martin Chodúr

katedrála sv. Václava

- 18:00 chrámový koncert Vojenské hudby Olomouc

sobota 27. 8. 2022
Horní náměstí

- 10:00 Slavnostní zahájení
- Vojenská hudba Bytom, Polsko
  - Vojenská hudba Ozbrojených sil Slovenské republiky Bratislava
  - Vojenská hudba Olomouc a Čestná stráž AČR *společné vystoupení*
  - mažoretky Lentilky Holešov
  - Vojenská policie | *ukázka motocyklové čety*
  - Vojenská hudba Kaposvár, Maďarsko
  - Ústřední hudba Armády ČR a Vojenský umělecký soubor Ondráš | *společné vystoupení*
  - Monsterkoncert

změna programu vyhrazena
vstup zdarma, ukázka vojenské techniky, občerstvení

Ušetřete každý měsíc za volání

s výhodnými tarify benefitního programu
pro resort MO a AČR

FAMILY 4 GB

4 GB dat

neomezené volání a SMS
do všech sítí

jen za
449 Kč
měsíčně

Cena je uvedena s DPH.

Bonus k tarifu

**telefon
za 1 Kč**

Přejděte k nám od jakéhokoliv operátora
(mimo O₂) a nový telefon za 1 Kč
může být váš.